

**A Kormány 1285/2026. (IX. 3.) Korm. határozata
az Integritás Hatóság 2025. évre vonatkozó éves elemző integritásjelentésében megfogalmazott
megállapításokkal kapcsolatos kormányzati álláspontról**

A Kormány

1. megtárgyalta és elfogadta – figyelemmel az európai uniós költségvetési források felhasználásának ellenőrzéséről szóló 2022. évi XXVII. törvény 13. §-ában foglaltakra – az 1. melléklet (a továbbiakban: Melléklet) szerinti, az Integritás Hatóság 2025. évre vonatkozó éves elemző integritásjelentésében megfogalmazott megállapításokkal, ajánlásokkal kapcsolatos kormányzati álláspontról;
2. felhívja a vidék- és településfejlesztési minisztert, hogy a Melléklet szerinti kormányzati álláspontról küldje meg az Integritás Hatóságnak, és a Nemzeti Fejlesztési Központ bevonásával gondoskodjon annak a www.palyazat.gov.hu oldalon történő közzétételéről;
Felelős: vidék- és településfejlesztési miniszter
Határidő: azonnal
3. felhívja a vidék- és településfejlesztési minisztert, valamint a pénzügyminisztert, hogy az érintett szervezetek bevonásával gondoskodjon a Melléklet szerinti kormányzati álláspont Integritás Hatóság felé történő képviseléről, valamint tegye meg az abban foglaltaknak megfelelő intézkedések végrehajtása érdekében szükséges lépéseket.
Felelős: vidék- és településfejlesztési miniszter
pénzügyminiszter
érintett miniszterek
Határidő: 2027. május 31.

Magyar Péter s. k.,
miniszterelnök

Az Integritás Hatóság 2025. évre vonatkozó éves elemző integritásjelentésében megfogalmazott megállapításokkal kapcsolatos kormányzati álláspont

Ajánlás száma	Az Integritás Hatóság által megfogalmazott javaslatok és ajánlások	Kormányzati álláspont	Kormányzati álláspont részletezése
1. sz. ajánlás	A tulajdonosi szemléletet megalapozó jogszabályi környezet megteremtése A Hatóság javasolja a hatályos magyar jogszabályokban egy koherens, egységes, az államháztartási, támogatáspolitikai és közbeszerzési jogterületre is kiterjedő elméleti keretrendszer megalkotását a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség elveinek fogalmi tisztázásával és az ezen elveket tartalommal feltöltő tételes jogi szabályok megalkotásával.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány álláspontja szerint a hatályos jogi keretek alapvetően megfelelő eszközöket biztosítanak az integritásirányítás és a belső kontrollrendszer működtetéséhez. Ugyanakkor azok fejlesztése a lentiek szerint indokolt lehet. A szabályozás eredményességének értékelése során ugyanakkor szükséges elkülöníteni egymástól a jogi keretek alapvető megfelelőségét és azok végrehajtási gyakorlatát. Az integritásvédelem hatékonyságát nem kizárólag a szabályozás tartalma határozza meg, hanem legalább ilyen mértékben annak következetes végrehajtása, a vezetői felelősség érvényesülése, a szervezeti kultúra, a belső kontrollmechanizmusok tényleges működése és a hatékony számonkérhetőség biztosítása. A Kormány álláspontja szerint a szabályozási környezet fejlesztése során irányadóak a jogalkotás szakmai követelményei, különösen a szükségesség, az arányosság, az előzetes és utólagos hatásvizsgálaton alapuló döntéshozatal, a jogbiztonság, valamint a jobb szabályozás (Better Regulation) – az Európai Bizottság által is következetesen alkalmazott – alapelvei. Ennek megfelelően új szabályozási megoldások bevezetésére kizárólag objektív tényfeltárássra, bizonyítékokon alapuló szakmai elemzésre és átfogó hatásvizsgálatra építve indokolt javaslatot tenni. A Kormány álláspontja szerint az Eufetv. céljával is összhangban áll az a megközelítés, amely az Integritás Hatóság ajánlásainak értékelése során a tényyszerűsége, a bizonyítékokon alapuló szakpolitikai elemzésre és a tényleges gyakorlati hatások vizsgálatára helyezi a hangsúlyt. A jó kormányzás, a közpénzekkel való felelős gazdálkodás, az átláthatóság és a közbizalom erősítése elsősorban a meglévő jogi keretek következetes alkalmazásával, nem pedig önmagában új szabályozási kötelezettségek megalkotásával érhető el. <u>Intézkedés:</u> A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevételére iránt, és felhívja a pénzügyminisztert, hogy végezze el a meglévő szabályozás koherenciájának áttekintését, a fogalomhasználat és módszertan egységesítését, valamint a gyakorlati alkalmazás értékelését, és a feltárt problémák által igazolt körben, amennyiben szükséges, tegyen javaslatot jogszabály-módosításra.

2. sz. ajánlás	A tulajdonosi szemlélet érvényesítése a közbeszerzési eljárások előkészítése során A Hatóság javasolja olyan jogszabályi szinten – adott esetben bizonyos értékhatárt meghaladó közbeszerzési eljárások esetében – kötelezni az ajánlatkérőket dokumentált helyzet- és piacfelmérés elvégzésére, amelynek keretében biztosítható a becslült érték piaci árakat tükröző meghatározása, és megfelelően alátámasztott lehet az alkalmazott beszerzési konstrukció gazdasági indokoltsága.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány egyetért a közbeszerzési eljárások lehető legalaposabb előkészítésével és az Integritás Hatóság arra vonatkozó értékelésével, hogy az alkalmazott beszerzési konstrukció gazdasági indokoltságának megfelelő alátámasztottsága rendkívül lényeges. Ugyanakkor a Kormány álláspontja szerint az ezt szolgáló, erre vonatkozóan szükséges normák, részletszabályok jelenleg is rendelkezésre állnak, pl. Kbt. 28. § (1)–(2) bekezdés, 46. § (1) bekezdés szerint kötelező a becslült érték meghatározása és annak dokumentálása. Továbbá ezt a célt szolgálja a 63/2022. (II. 28.) Korm. rendelet, amely meghatározza az előzetes piaci konzultáció kötelező eseteit és módját. A Kormány álláspontja szerint az ajánlatkérő a becslült érték meghatározásának módszerét az adott beszerzés körülményeinek függvényében kell, hogy megválassza – erre ad felhatalmazást a Kbt. jelenlegi szabályozása is –, ezért valamely módszer (helyzet- és piacfelmérés) kizárólagosan kötelezővé tétele aránytalan terhet eredményezne az ajánlatkérők számára, és nem minden esetben lenne alkalmazható, vagy érné el vele az ajánlatkérő a kívánt célt. A gyakorlat segítése érdekében a Nemzeti Fejlesztési Központ 2024 novemberében útmutatót tett közzé a közbeszerzéshez kapcsolódó piacismeret megszerzése és a piaccal való kapcsolattartás eszközeiről. Az útmutatót az 1106/2026. (III. 23.) Korm. határozat 2. pont c) alpontja értelmében 2026. évben ki kell egészíteni. Rendelkezésre áll továbbá a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatója is a közbeszerzési eljárások előkészítésével kapcsolatban. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét jogalkotási intézkedést a Kormány nem látja célszerűnek, mivel ez a Kormány véleménye szerint a jelenlegi szabályozás jogszabályi szintje megfelelően tartalmazza a szükséges előírásokat. A gyakorlat továbbfejlesztésére a Kormány továbbra is a vonatkozó „soft law” eszközökkel, útmutatások továbbfejlesztésében, edukációban látja a továbblépés lehetséges eszközét.
3. sz. ajánlás	A becslült érték meghatározásának újraszabályozása A Hatóság javasolja, hogy a Kormány vizsgálja meg a becslült érték meghatározására vonatkozó, a Kbt. 28. § (2) bekezdésében meghatározott módszerek felülvizsgálatának szükségességét annak érdekében, hogy a közbeszerzési eljárások becslült értéke hatékonyabban tükrözze a piaci árakat.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány egyetért a becslült érték lehető legpontosabb meghatározásával, és az Integritás Hatóság arra vonatkozó értékelésével, hogy a becslült értéknek minél hatékonyabban tükröznie kell a piaci árakat. A Kormány álláspontja szerint ezt szolgálja a hatályos szabályozás is, pl. Kbt. 28. § (2) bekezdés, 16. § (1) bekezdés szerint becslült értéként az adott piacon általában kért vagy kínált ellenszolgáltatást kell objektív módszerrel megállapítani. A Kormány álláspontja szerint az ajánlatkérő a becslült érték meghatározásának módszerét az adott beszerzés körülményeinek függvényében kell, hogy megválassza. A Kormány szerint az ajánlás elsősorban nem jogalkotási eszközzel kezelhető, a gyakorlati jogalkalmazás fejlesztése nyomán lehet a célt elérni. <u>Intézkedés:</u> A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevételre iránt, és nyitott az ezzel kapcsolatos részletes egyeztetésekre, így felkéri az Integritás Hatóságot, hogy ismertesse a becslült érték meghatározására szolgáló további módszerekre vonatkozó konkrét javaslatait.

4. sz. ajánlás	Központi benchmark és adatrendszer kialakítása A Hatóság javasolja egy központi, adatalapú, egységárakra vonatkozó benchmarkrendszer és piacelemzést segítő adatbázis létrehozását, amely az ellenőrző szervezetek és ajánlatkérők számára hozzáférhetővé teszi az egyes beszerzési tárgyak összehasonlítható árait, a tipikus költségstruktúrákat, valamint az egyes piaci szegmensek főbb adatait, szereplőit és jellemzőit. Bár ezen adatbázisok nem fedhetik le a közbeszerzési piac teljességét az egyes beszerzési igények és mikropiacok egyedi jellemzői okán, a Hatóság saját vizsgálati tapasztalatai alapján a leggyakoribb beszerzések és a legnagyobb értékű szektorok esetében megvalósíthatónak látja ezen feladatokat.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Központi Statisztikai Hivatal arról adott tájékoztatást, hogy az ajánlásban megfogalmazott benchmarkrendszer kialakítását szakmailag megvalósíthatónak tartja, ugyanakkor annak egyes elemeihez a KSH eltérő mértékben tud hozzájárulni. A KSH alapvetően statisztikai célú, aggregált információkat állít elő, tevékenységének fókuszában nem az egyedi tranzakciók vagy beszerzések árszintjének megítélése áll. Az árstatisztikai adatgyűjtések jelentős része emellett elsősorban az árváltozás mérésére irányul, és nem közvetlen árszint-referencia előállítását szolgálja. Az ajánlásban nevesített összehasonlítható árak tekintetében egyes jól körülhatárolható termék- és munkatételcsoportok esetében a KSH rendelkezik hasznosítható adatokkal. A piaci szegmensek főbb adatainak és jellemzőinek bemutatását a KSH aggregált gazdaságstatisztikai információi ugyancsak támogatathatják. A tipikus költségstruktúrák meghatározásához ugyanakkor a KSH jelenlegi adatgyűjtési rendszerében általánosan nem áll rendelkezésre megfelelő részletezettségű információ. Az összehasonlítható árakhoz kapcsolódóan egyes építési munkatételeknél kellően nagy számú ármegfigyelés áll rendelkezésre ahhoz, hogy megfelelő statisztikai feldolgozás mellett aggregált referenciaárak vagy ellenőrző ártörzsek legyenek kialakíthatók. Ez különösen egyes épületekhez, utakhoz, vasutakhoz és közművekhez kapcsolódó, jól körülhatárolható munkatételeknél lehet releváns. Egyes standardizálható ipari és importtermékek esetében emellett rendelkezésre állnak olyan érték- és mennyiségi adatok, amelyekből aggregált egységértékek képezhetők, és ezek megfelelő körülmények között külső ellenőrző referenciaként használhatók. A KSH a tájékoztatásában kiemeli, hogy szakmai álláspontja szerint az így képzett referenciaértékek önmagukban nem alkalmasak egy konkrét közbeszerzési ár automatikus minősítésére, azok elsősorban ellenőrző jelzőszámként (red flag) használhatók. Alkalmazhatóságuk minden esetben az adott termék- vagy szolgáltatási kör homogenitásától, a rendelkezésre álló adatok részletezettségétől és minőségétől, valamint az összehasonlíthatóság biztosíthatóságától függ. A Kormány (a Közlekedési és Beruházási Minisztérium útján) jelenleg vizsgálja a 2024. évi LXXIV. törvény 68. alcímében meghatározott költségellenőrzési eljárást, valamint az állami beruházások költségellenőrzésének részletes szabályairól szóló 8/2025. (V. 12.) Korm. rendeletet, párhuzamosan az Ábtv. felülvizsgálatával. Ennek nyomán olyan költségellenőrzési rendszert kíván kiépíteni, amely a valós piaci árak és folyamatok alapján ott avatkozik be a költségek megfelelő szinten tartásába, ahol az a leghatékonyabban elérhető. Így a Kormány már a beruházások becsült értékének meghatározása során, valamint a tervezési szakaszban is fontosnak tartja a költségek megfelelő ellenőrzését. Ehhez elengedhetetlen a valós piaci árak ismerete is. A Kormány minden olyan kezdeményezést támogat, amely a beruházások piaci áron történő megvalósítását szolgálják, és biztosítják, hogy az esetleges többletköltségek a beruházások teljesítése során is a piaci áraknak megfelelően alakuljanak. <u>Intézkedés:</u> A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevétele iránt, és nyitott az ezzel kapcsolatos részletes egyeztetésekre, így felkéri az Integritás Hatóságot és a Központi Statisztikai Hivatalt, hogy az ajánlás keretébe tartozó lehetséges intézkedések megvalósíthatóságáról közvetlenül folytassanak le egyeztetést.
-----------------------	---	--	---

5. sz. ajánlás	A központi benchmarkrendszerhez szükséges strukturált adatgyűjtés és a kapcsolódó EKR-fejlesztések A Hatóság javasolja előírni valamennyi ajánlati egységár strukturált adatbázisban történő rögzítését az elemezhetőség érdekében, amelyhez kapcsolódóan szükséges elvégezni továbbá a strukturált adatgyűjtés előfeltételét jelentő informatikai fejlesztéseket is az EKR-ben.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevétele iránt, és a Kormány megítélése szerint is hasznos lenne, ha lehetséges lenne összehasonlítható fájlagos egységár adatokat kinyerni a közbeszerzési szerződésekből. A Kormány megítélése szerint ugyanakkor az Integritás Hatóság által tett konkrét megoldási javaslat megvalósíthatósága nem alátámasztott. A 2014/24/EU irányelv 36. cikke szerint az elektronikus katalógusok használatát a tagállamok nem tehetik általánosan kötelezővé; a 22. cikk értelmében az EKR célja a közbeszerzési kommunikáció elektronikus úton történő biztosítása, nem pedig egységár adatbázisok üzemeltetése. Egységár adatok statisztikai célú megadásának előírása aránytalanul növelné a közbeszerzésekben részt vevők adminisztratív terheit, továbbá üzleti titkot képező egységárak esetén eleve nem lehetséges, mivel a 2014/24/EU irányelv 21. cikke értelmében az ajánlatkérő szerv nem hozhat nyilvánosságra olyan, a részére gazdasági szereplők által megadott adatokat, amelyeket azok bizalmasnak minősítettek, ideértve, de nem kizárólagosan a műszaki vagy üzleti titkokat és az ajánlatok bizalmas vonatkozásait. Átlagos statisztikai áradatak konkrét beszerzési árakkal történő összevetésre eleve nem lennének automatikusan alkalmasak az egyedi körülmények árfolyásoló hatásai miatt. A fentiek miatt a Kormány – noha egyetért az ajánlás céljával, és azzal, hogy a közbeszerzési egységár adatbázis nagymértékben segítené az ajánlatkérők munkáját – jelenleg nem látja az ajánlás konkrét megvalósíthatóságát biztosítottnak az adatbázis felépítéséhez és folyamatos aktualizálásához szükséges strukturált adatok hiánya miatt. Ugyanakkor folyamatosan vizsgálja annak lehetőségét, hogy akár az építési beruházások előkészítése és megvalósítása körében rendelkezzen összehasonlítható piaci adatokkal. Erre vonatkozóan az Ábtv. és a költségellenőrzésre vonatkozó jogszabályok felülvizsgálata során is kiemelet figyelmet fordít.
6.1. sz. ajánlás	Az értékhatár alatti beszerzések helyzetének rendezése A Hatóság javasolja, hogy a Kormány írjon elő közzétételi vagy adatszolgáltatási kötelezettséget az értékhatár alatti beszerzések tekintetében a hatáskörrel rendelkező ellenőrző szervek feladatellátásának támogatása érdekében. Ebben a körben érdemes megfontolni a közzétételi kötelezettség összehangolását az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény rendelkezéseivel, amely szerint az ötmillió forintot meghaladó értékű szerződésekre vonatkozó alapadatokat – a törvényben foglalt kivételi körök figyelembevétele mellett – mindenképpen közzé kell tenni.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevétele iránt, és a Kormány megítélése szerint is rendkívül lényeges, hogy a közbeszerzési értékhatár alatti szerződések megfelelő transzparenciája érvényesüljön gyakorlatban. A Kormány megítélése szerint ugyanakkor az Integritás Hatóság által tett konkrét megoldási javaslat nem a leghatékonyabb eszköz az adott cél megvalósítása érdekében. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 37. §-a, valamint 37/C. §-a (amelyet a 2026. évi XVIII. törvény módosított) már előírja az ötmillió forintot elérő vagy meghaladó szerződések adatainak közzétételét, ezért további párhuzamos közzététel előírása nem szükséges. A hatáskörrel rendelkező ellenőrző szervek a rájuk vonatkozó jogszabályok alapján ezen felül is jogosultak meghatározott adatokhoz való hozzáférésre, azok bekérésére. A Kormány elkötelezett a 2011. évi CXII. törvény szerinti adatnyilvánosság gyakorlati biztosítása iránt, és mivel ezek lefedik az ajánlás szerinti adatokat is, újabb, párhuzamos közzétételi kötelezettség a Kormány számára nem látszik okszerűnek. A Kormány az ajánlás mögött álló cél megvalósítását olyan megoldással tartaná indokoltnak, amely ténylegesen javítja az átláthatóságot vagy az ellenőrizhetőséget, azonban nem hoz létre további vagy duplikált adatrögzítési kötelezettséget. A Kormány természetesen ezen a téren is nyitott az Integritás Hatósággal további tapasztalatcserére.

6.2. sz. ajánlás	Az értékhatár alatti beszerzések helyzetének rendezése A Hatóság javasolja továbbá, hogy a fenti javaslat nyomán rendelkezésre álló adatok alapján a Kormány készítsen elemzést arról, hogy az értékhatár alatti beszerzésekre vonatkozó részletszabályok hiánya megfelel-e a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvének, és indokolt-e ezen területet újra részletes jogi szabályozás alá vonni. A Hatóság fontosnak tartja ebben a körben az alábbi szempontok figyelembevételét: – Megfontolásra érdemes annak a vizsgálata, hogy bizonyos esetekben (például támogatásból megvalósuló beszerzések vagy bizonyos érték feletti beszerzések esetén) az ajánlatkérők számára célszerű-e kötelezettségként előírni a szerzési eljárás EKR-ben történő lefolytatását, amelyre az EKR jelenleg is lehetőséget biztosít (a szerzési/kivételi eljárások modulban). Ehhez kapcsolódóan indokolt lehet az ajánlatkérők EKR rendszerhasználati díj alóli mentesítése. – Fontos szem előtt tartani bármely új eljárási szabályrendszer bevezetése esetén az ajánlatkérőkre rótt adminisztratív terheket az alacsonyabb szerződéses értékre tekintettel.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevétele iránt, és a Kormány megítélése szerint is rendkívül lényeges, hogy a közbeszerzési értékhatár alatti szerződéseknel is érvényesüljön a felelős gazdálkodás a gyakorlatban. A Kormány megítélése szerint ugyanakkor az Integritás Hatóság által tett konkrét megoldási javaslat nem a leghatékonyabb eszköz az adott cél megvalósítása érdekében. Az Országgyűlés 2021. január 1-jétől hatályon kívül helyezte a Kbt. 4. § (3) bekezdését, valamint 198. § (1) bekezdés 20. pontját, a Kormány hatályon kívül helyezte a 459/2016. (XII. 23.) Korm. rendeletet, így a közbeszerzési értékhatárok alatti értékű beszerzések megvalósítására és ellenőrzésére már nincsenek külön szabályok. A közbeszerzési értékhatárok alatti beszerzések és azok ellenőrzése jelenleg is több szempontból szabályozott terület, l. pl. 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) 37. §, 61. §; 2009. évi CXXII. törvény (Takarékos tv.) 7/J. §; 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 214–215. §; 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:74–76. §. Az EKR, valamint a https://www.palyazat.gov.hu/informacio/e-beszerzes felület jelenleg is rendelkezésre áll a beszerzések közzétételére, ezek használatát a Kormány továbbra is biztosítja. A Kormány álláspontja szerint újabb szabályozás bevezetése az ajánlás szerinti tartalommal nem indokolt, a felelős gazdálkodási döntések meghozatalának fontosságában a Kormány természetesen egyetért az Integritás Hatósággal, de ezt nem feltétlenül az ajánlás szerinti adminisztratív megoldással látja előmozdíthatónak. A Kormány rögzíti, hogy az ajánlatkérők értékhatár alatti beszerzéseinek megvalósítása során, amelyek érintik az uniós Egységes Piac működését, természetesen figyelemmel kell lenni az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés alapelveinek gyakorlati érvényesítésére (különösen áruk és szolgáltatások szabad áramlása, egyenlő bánásmód és átláthatóság).
7.1. sz. ajánlás	Az ellenőrzés fokozása és a transzparencia biztosítása a kivételi körbe tartozó szerződések tekintetében Az ellenőrző szervek fokozzák az ellenőrzési tevékenységüket a kivételi körbe tartozó szerződések vonatkozásában, kiemelt figyelemmel a Kbt. 9. § (8) bekezdés a) pontja és a Kbt. 111. § g) pontja szerinti kivételi körökre.	A Kormány a javaslattal egyetért.	A Kormány elkötelezett az ajánlás szerinti ellenőrzések fontossága mellett, az ellenőrző szervek a feladatukat a jogszabályoknak megfelelően folyamatosan ellátják, a Kormány részéről külön intézkedés szükségessége nem azonosítható. Az Állami Számvevőszék arról tájékoztatta a Kormányt, hogy az említett beszerzések vonatkozásában az ellenőrzési tevékenység fokozása megfelelő eszköz lehet a közbeszerzési szabályozás garanciális rendelkezéseinek korlátozott alkalmazhatóságából fakadó esetleges integritási kockázatok mérséklésére. Az ÁSZ ellenőrzési tevékenységét a rá vonatkozó jogszabályi keretek között kockázatelemzéssel támogatott tervezés és önálló módszertan alapján végzi, így a Kbt. kivételi szabályai alapján létrejött szerződések e kockázatelemzés eredménye alapján válhatnak vizsgálat tárgyává, mely kockázatelemzés során értékelésre kerülnek a szóban forgó ügyletekkel kapcsolatos fokozottabb kockázati tényezők is. A Kormányzati Ellenőrzési Hivatal arról tájékoztatta a Kormányt, hogy a KEHI a kormányzati ellenőrzési tevékenysége során a folyamatban lévő vizsgálataiban kiemelt figyelmet fordít a Kbt. fenti rendelkezéseiben említett beszerzések jogszerűségének ellenőrzésére, és ennek megfelelően fog eljárni az elkövetkezendő időszakban induló vizsgálataiban is. A Kormányzati Ellenőrzési Hivatalról szóló 255/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet 11. § (1) bekezdése alapján elkészítendő éves ellenőrzési terv összeállítása során a KEHI a fenti szempontokat figyelembe veszi, és az ellenőrzési kapacitásai függvényében az említett beszerzések mintavételes ellenőrzését is lefolytatja.

7.2. sz. ajánlás	Az ellenőrzés fokozása és a transzparencia biztosítása a kivételi körbe tartozó szerződések tekintetében Kerüljön sor az EKR-ben történő közzétételi kötelezettség előírásának beemelésére a törvényi szabályozásba legalább a Kbt. 9. § (8) bekezdés a) pontjában és a Kbt. 111. § g) pontjában nevesített kivételi körök alapján kötött szerződések tekintetében.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevétele iránt, és a Kormány megítélése szerint is rendkívül lényeges, hogy a kivételi körbe szerződések megfelelő transzparenciája érvényesüljön a gyakorlatban. A Kormány megítélése szerint ugyanakkor az Integritás Hatóság által tett konkrét megoldási javaslat nem a leghatékonyabb eszköz az adott cél megvalósítása érdekében. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény 37. §-a, valamint 37/C. §-a már előírja az ötmillió forintot elérő vagy meghaladó szerződések adatainak közzétételét. A Kormány elkötelezett a 2011. évi CXII. törvény szerinti adatnyilvánosság gyakorlati biztosítása iránt, és mivel ezek lefedik az ajánlás szerinti adatokat is, újabb, párhuzamos közzétételi kötelezettség a Kormány számára nem látszik okszerűnek. A Kormány az ajánlás mögött álló cél megvalósítását olyan megoldással tartaná indokoltnak, amely ténylegesen javítja az átláthatóságot vagy az ellenőrizhetőséget, azonban nem hoz létre további vagy duplikált adatrögzítési kötelezettséget. A Kormány természetesen ezen a téren is nyitott az Integritás Hatósággal további tapasztalatcserére.
8.1. sz. ajánlás	Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokkal kapcsolatos diszfunkciók kezelése A Hatóság javasolja, hogy a Kormány az EKR-ben elérhető adatok alapján vizsgálja meg, hogy a kizárólagos jogra és a rendkívüli sürgősségre alapított hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokban az ajánlattevők piaci helyzete milyen hatással volt a szerződéses árak alakulására a 2022–2025 közötti időszakban, és ezek fényében van-e szükség további intézkedésre a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvének érvényesítése érdekében.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	Az Európai Bizottság Single Market Scoreboard adatai szerint Magyarországon a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás gyakorisága az átlagosnál jobb, megfelelő eredményt (4% 2024-ben) mutat (10% feletti nem megfelelő eredményű országok például Bulgária, Hollandia, Ausztria, Dánia, Csehország). A Kormány elkötelezett a fentiek szerinti, európai uniós szinten is megfelelőnek minősülő eredmény megőrzése, adott esetben további javítása mellett. A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásfajta alkalmazása csak az uniós közbeszerzési irányelvek által meghatározott körülmények tényleges fennállása esetén jogszerű (amit mind a fejlesztéspolitikai intézményrendszer, mind a Közbeszerzési Hatóság ellenőriz). A Kormány – egyetértve az Integritás Hatóság általi problémafelvetéssel – maga is úgy látja, hogy a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásfajta választása egy adott beszerzési igény megvalósítására nem csak jogszerűségi kérdés, hanem a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvének érvényesítése érdekében is gondos mérlegelést kíván az adott beszerző szervezet részéről. A Kormány álláspontja szerint az egyes ajánlatkérők a hatékony költségvetési gazdálkodás szabályai keretében jogosultak és kötelezettek arra, hogy a szerződések és beszerzéseik felülvizsgálata során mérlegeljék az adott beszerzéshez leginkább célszerű eljárásfajta alkalmazását, és külön-külön döntsenek a szerződések szükség szerinti megváltoztatásáról. A Kormány természetesen egyetért az Integritás Hatósággal abban, hogy az adott eljárásfajta alkalmazása a legjobb szerződéses ár elérése szempontjából kockázatot hordozhat, ugyanakkor a Kormány megítélése szerint ez a leghatékonyabban mindig az aktuális jövőbeni szerződéskötésekről szóló döntések során kezelhető, amelynek keretében a múltbeli gazdálkodási tapasztalatok is figyelembe vehetők. Az adott ajánlatkérők mindenkor feladata, hogy a saját szerződéses állományukat ebből a szempontból is szükség szerint felülvizsgálják. <u>Intézkedés:</u> A konstruktív együttműködés jegyében a Kormány felkéri az Integritás Hatóságot, hogy a 2022. évi XXVII. törvény szerinti feladatkörében a vizsgálatot végezze el, és az egyes szerződések szintjén jelezze, amennyiben hatékonytalan gazdálkodásra utaló adatokat tapasztal.

8.2. sz. ajánlás	Hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásokkal kapcsolatos diszfunkciók kezelése A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás esetében a Kormány kezdeményezze a szabályozás módosítását annak érdekében, hogy ne lehessen jogszerű a hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárási fajta alkalmazása olyan beszerzési igények esetében, melyeknél szerzői jogra alapított kizárólagosságot az ajánlatkérő nyílt versenyt nem biztosító vagy nem a későbbi beszerzésekre irányadó eljárásrend szerinti (köz)beszerzési eljárás eredményeként kötött szerződéssel kívánja igazolni.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárásfajta alkalmazása az uniós közbeszerzési irányelvek által meghatározott körülmények tényleges fennállása esetén megengedett. Az uniós szabályok és a Kbt. 98. § (2) bekezdés c) pontja értelmében kizárólagos jogra hivatkozással csak akkor indítható ilyen eljárás, ha az ajánlatkérő számára nem létezik reális alternatíva beszerzési igényének kielégítésére, és a verseny hiánya nem annak a következménye, hogy a közbeszerzés tárgyát a versenyt indokolatlanul szűkítő módon határozták meg. A Kormány az Integritás Hatóság jogértelmezésével általánosságban egyetért, azonban az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét jogalkotási intézkedést a Kormány nem látja célszerűnek, mivel a Kormány véleménye szerint egy adott eljárásfajta alkalmazásának jogszerűségét csak az adott eset minden részletének ismeretében, az összes körülmény figyelembevételével lehetséges esetről-esetre megítélni. Törvényi norma szintjén ilyen részletezettségű szabályozást a Kormány nem tart célszerűnek. A Kormány továbbra is inkább a vonatkozó „soft law” eszközök, útmutatások továbbfejlesztésében látja a továbblépés lehetséges eszközét.
9. sz. ajánlás	A Kbt. 115. §-a szerinti eljárásfajta megszüntetése A Hatóság javasolja a Kbt. 115. §-a szerinti eljárás megszüntetését, és helyette a kisebb értékű építési beruházásokra egyszerűbb részvételi szabályok bevezetését.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevételére iránt. Az 1106/2026. (III. 23.) Korm. határozatban foglalt információk szerint a közbeszerzésekért felelős miniszter megvizsgálta a Kbt. 115. §-a szerinti eljárás tapasztalatait, különös tekintettel az ajánlattételre felhívott gazdasági szereplők kiválasztásának, illetve változtatásának (kötelező rotáció) gyakorlati tapasztalataira, és megküldte az erről szóló beszámolót a Korruptióellenes Munkacsoport részére. Az ajánlatkérők arra irányuló gyakorlata tekintetében, hogy az ajánlattételre felhívott gazdasági szereplőket milyen mértékben változtatják, a vizsgálat eredményei nem utaltak a visszaélésszerű jogalkalmazás elterjedtségére, és az eljárásfajta szabályainak megtartása mellett szóltak az alacsonyabb adminisztratív terhek, valamint a kiemelkedő KKV részvételi és nyertességi arány (91%, illetve 94%). A dokumentumban ezért a Kormány megállapította, hogy az eljárásfajta megszüntetése nem javasolt, illetve hogy az azzal kapcsolatos kihívások nem jogalkotási eszközökkel kezelhetők. Az egyik azonosított kihívás a részekre bontás tilalma betartásának ellenőrzése abban az esetben, ha egy-egy ajánlatkérő rendszeresen alkalmazza ezt az eljárásfajtát. Így a beszámolóban a Kormány indokoltan látta az ellenőrzések fokozását azon ajánlatkérők esetében, ahol egy ajánlatkérő a Kbt. 115. §-a szerinti eljárástípust egy éven belül tíznél több alkalommal alkalmazza. Az ellenőrzés fokozása érdekében a közbeszerzésekért felelős miniszter évente összegyűjti azon ajánlatkérőket, akik a Kbt. 115. §-a szerinti eljárástípust egy tizenkét hónapos időtartamon belül tíznél több alkalommal alkalmazták, és a listát megküldi a közbeszerzéseket ellenőrző szervek (ÁSZ, KEHI) részére. Az érintett ellenőrző szervek ezen ajánlatkérők tekintetében betervezhetik az ellenőrzési tervükbe ezen eljárások átfogóbb vizsgálatát, különös figyelemmel arra, hogy az ajánlatkérők betartották-e a részekre bontás tilalmára vonatkozó kötelezettségeiket, és az eljárásban ajánlattételre felhívott gazdasági szereplők kiválasztása és változtatása a verseny tisztaságának és az esélyegyenlőség elvének szem előtt tartásával történt-e. A fentiek alapján a Kormány összességében úgy értékeli, hogy az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét jogalkotási intézkedés, azaz az eljárásfajta megszüntetése nem lenne arányos intézkedés az eljárásfajta előnyeinek (gyorsaság, alacsonyabb adminisztratív terhelés és költség, KVV-k számára könnyű részvétel) megőrzéséhez fűződő céllal, ugyanakkor természetesen a Kormány is úgy értékeli, hogy ebben az eljárásfajta is szigorúan be kell tartani a verseny tisztaságát biztosító szabályokat.

10.1. sz. ajánlás	A dinamikus beszerzési rendszerek és keretmegállapodások transzparenciájának növelése és a kapcsolódó jogsértési kockázatok csökkentése A Hatóság javasolja a nyitott DBR-ek azonosításának megkönnyítését az EKR-ben, külön menüpont alatt szerepeltetve azokat.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevétele iránt, a Kormány megítélése szerint ugyanakkor az Integritás Hatóság által tett konkrét megoldási javaslat megvalósítása kevésbé célszerű az alábbiakra tekintettel. Az EKR menürendszere és keresési funkciói az egyes eljárástípusokat és sajátos beszerzési módszereket egységesen kezelik, mivel a gazdasági szereplők számára nem elsősorban az eljárás közbeszerzési jogi jellemzői, nem az eljárásfajták határozzák meg, hogy mi minősül számukra üzleti lehetőségnek. Az eljárásfajták és sajátos beszerzési módszerek szerinti keresést jelenleg is biztosítja az EKR Eljárástár modulja. A Kormány álláspontja szerint tehát az Integritás Hatóság által elvárt célt, a nyitott DBR-ek megtalálását az EKR jelenleg is biztosítja, egységes működési logika („aktuális üzleti lehetőség” keresetősége) szerint. A Kormány természetesen ezen a téren is nyitott az Integritás Hatósággal további tapasztalatcserére.
10.2. sz. ajánlás	A dinamikus beszerzési rendszerek és keretmegállapodások transzparenciájának növelése és a kapcsolódó jogsértési kockázatok csökkentése A Hatóság javasolja a DBR-ek lezárása esetén ezen tény EKR-ben való feltüntetésének kötelezővé tételét (külön hirdetmény-közzétételi kötelezettség nélkül, az eljárás adatlapján).	A Kormány a javaslattal egyetért.	Az uniós jogalkotó nem rendelkezett arról, hogy a DBR futamidejének lejárta körül külön tájékoztatást kellene közzétenni, de eredménytájékoztatóval technikailag le lehet zárni a DBR-t. A Kormány egyetért azzal, hogy a DBR lejárta vonatkozó információ közzételezése célszerű. <u>Intézkedés:</u> A közbeszerzésekért felelős miniszter – forrás rendelkezésre állása esetén – gondoskodik az ajánlás szerinti információ közzétételét szolgáló fejlesztésről.
10.3. sz. ajánlás	A dinamikus beszerzési rendszerek és keretmegállapodások transzparenciájának növelése és a kapcsolódó jogsértési kockázatok csökkentése A Hatóság javasolja az ajánlatkérő vagy ajánlatkérők által megvalósított beszerzések és megkötött szerződések szerepeltetését az EKR-ben az alapeljáráshoz rendelt, annak adatlapján megjelenítve azokat.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett a transzparencia mellett az ajánlásban érintett témakörben is. A Kormány megítélése szerint ugyanakkor az Integritás Hatóság által tett konkrét megoldási javaslat nem a leghatékonyabb eszköz az adott cél megvalósítása érdekében, mivel az érintett adatok elérhetősége már jelenleg is biztosított. Az EKR Eljárástárban jelenleg is van olyan szűrési lehetőség, amelyben a keretmegállapodás megkötésére, illetve a dinamikus beszerzési rendszer létrehozására irányuló eljárások (KM1/DBR1) EKR azonosítójának megadásával találatként megjelennek az adott keretmegállapodás / dinamikus beszerzési rendszer alapján indított eljárások (KM2/DBR2). KM2/DBR2 esetén a rendszerben fel van tüntetve a „Szülőeljárás azonosító”, ami lehetővé teszi a KM1/DBR1 azonosítását. Technikailag a KM2/DBR2 önálló eljárások az EKR-ben, ezért szerepelnek külön adatfelületeken. A Kormány megítélése szerint a kért átalakítás (azonos adatlapra helyezés) várható költsége nincs arányban a céllal, mivel az érintett adatok jelenleg is elérhetőek, ezért további intézkedést a Kormány nem tart szükségesnek, de Kormány természetesen ezen a téren is nyitott az Integritás Hatósággal további tapasztalatcserére.

10.4. sz. ajánlás	A dinamikus beszerzési rendszerek és keretmegállapodások transzparenciájának növelése és a kapcsolódó jogsértési kockázatok csökkentése A Hatóság javasolja, hogy a Kormány vizsgálja meg az egyszereplős KM-ekhez kapcsolódóan a szabályozás alábbi irányú módosításának lehetőségeit az irányelvi szabályozás adta lehetőségek figyelembevételével: – a becsült érték meghatározása körében nagyobb fokú, az egyes beszerzendő tételek piaci áaira is kiterjedő vizsgálati és dokumentációs kötelezettség előírása; – az egyszereplős KM alkalmazásának ajánlatkérői indokoláshoz kötése.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány egyetért a becsült érték lehető legpontosabb meghatározásával, és az Integritás Hatóság arra vonatkozó értékelésével, hogy a becsült értéknek minél hatékonyabban tükröznie kell a piaci árakat. A Kormány álláspontja szerint az ajánlatkérő a becsült érték meghatározásának módszerét az adott beszerzés körülményeinek függvényében kell, hogy megválassza, valamely módszer kizárólagosan kötelezővé tétele aránytalan terhet eredményezne az ajánlatkérők számára. Az egy darab gazdasági szereplővel megköthető keretmegállapodás alkalmazását az uniós irányelv semmiféle indokolási kötelezettséghez vagy többletfeltételek igazolásához nem köti, ezért indokolási kötelezettség előírása jogszabályban nem lehetséges a Kormány álláspontja szerint. A hazai jogalkotónak az uniós jogban meglévő választási lehetőséget biztosítania kell az ajánlatkérők számára (természetesen az uniós irányelvi közbeszerzési alapelvek betartásának általános kötelezettsége mellett), és jogbizonytalanságot okozna az indokolási kötelezettség, mivel a jogszabály nem ír elő konkrét alkalmazási feltételt, így nem lenne érthető sem az ajánlatkérők, sem az ellenőrző szervek számára, hogy milyen indokolás lenne elfogadható, vagy sem. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét jogalkotási intézkedést a Kormány nem látja célszerűnek, mivel ez a Kormány véleménye szerint nem lenne igazán hatékony eszköz a gyakorlati jogalkalmazási nehézségek kiküszöbölésére. A Kormány továbbra is inkább a vonatkozó „soft law” eszközök, útmutatások továbbfejlesztésében látja a továbblépés lehetséges eszközét.
10.5. sz. ajánlás	A dinamikus beszerzési rendszerek és keretmegállapodások transzparenciájának növelése és a kapcsolódó jogsértési kockázatok csökkentése A Hatóság javasolja továbbá, hogy a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács által a keretmegállapodásokkal kapcsolatos egyes kérdések tekintetében kibocsátott útmutató kerüljön kiegészítésre a fentiekben megjelölt kockázatok kezelésének eszközeivel, különös tekintettel az alábbiakra: – a keretmegállapodásokhoz kapcsolódó beszerzési igények tervezésének javasolt módjai, amellyel elkerülhetőek a versenykorlátozó gyakorlatok; – a becsült érték meghatározásának javasolt módja keretmegállapodások esetén; – nagy tétele számot érintő keretmegállapodások tekintetében készüljön szakmai iránymutatás, amely hatékonyan képes támogatni az ajánlatkérőket az ajánlati árat megjelenítő értékelési szempontok jogszerű, és különösen a közpénzekkel való felelős gazdálkodás elvét érvényesítő meghatározásában.	A Kormány a javaslattal egyetért.	A Hatóság keretében működő Tanács a keretmegállapodásokkal kapcsolatos egyes kérdések tekintetében 2021. május 6. napján kibocsátott útmutató módosítását felvette a Tanács 2026. évi munkatervébe. <u>Intézkedés:</u> A közbeszerzésekért felelős miniszter a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanácsban a továbbiakban is együttműködik a Tanács tagjaival az útmutatók módosításai során. Az Integritás Hatóság a Tanácsba tagot delegál, így közvetlenül képviseli a javaslatait.

11. sz. ajánlás	Az irányelvi alapelvekkel való összhang megteremtése A 2014/24/EU irányelv 18. cikk (1) bekezdésében szereplő irányelvi rendelkezés tekintetében a Hatóság szükségesnek tartja a Kbt. módosítását, illetve az európai jogi követelményekre tekintettel a joggyakorlat változtatását. Ennek érdekében a Hatóság javasolja, hogy a Kormány készítsen elemzést arról, hogy milyen módon lehetséges a mesterséges verseny korlátozás irányelvi definíciójában szereplő fogalmi elemek átemelése a Kbt.-be olyan módon, hogy az jogszabályi szinten lehetővé tegye a versenykorlátozó gyakorlatok formai megközelítésének meghaladását a jelentésben foglaltak szerint.	A Kormány a javaslattal egyetért.	<u>Intézkedés:</u> A közbeszerzésekért felelős miniszter a Kbt. soron következő módosítása során javaslatot tesz az irányelvi szövegezés átemelésére a Kbt.-be.
12. sz. ajánlás	A gyakorlatot támogató segédanyagok felülvizsgálata Az ajánlatkérők támogatása érdekében a Hatóság javasolja, hogy a Kormány kérje fel a hatáskörrel rendelkező szervet a jelenleg hatályos jogalkalmazási segédanyagok (útmutatók) kiegészítésére az alábbiak szerint: – a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács a nyertes ajánlattevő kiválasztására szolgáló értékelési szempontrendszer alkalmazásáról szóló útmutatója (2025. május 29.) kerüljön kiegészítésre az értékelési szempontok meghatározása során figyelembe veendő piaci szempontokkal, továbbá az értékelési szempontok súlyszámai meghatározásának objektív módszertanával; – a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács bővítse az alkalmassági feltételek előírásával kapcsolatos szabályokról szóló útmutatót (2026. február 12.) az alkalmassági feltételek meghatározása során figyelembe veendő piaci szempontokkal; – a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács bővítse a közbeszerzési eljárások előkészítésére vonatkozó útmutatót (2025. május 29.) a műszaki leírások elkészítésére vonatkozó beszerzéstechnikai módszerek ismertetésével. Az útmutató hasznos eszköz lehet arra, hogy az ajánlatkérők számára gyakorlatban alkalmazható iránymutatást adjon ahhoz, hogy milyen módon tudják úgy specifikálni a beszerzési igényüket, hogy azáltal biztosítható legyen a magasabb	A Kormány a javaslattal egyetért.	A Hatóság keretében működő Tanácsnak a nyertes ajánlattevő kiválasztására szolgáló értékelési szempontrendszer alkalmazásáról szóló útmutató újbóli megnyitását és módosítását a Tanács felvette a 2026. évi munkatervébe. A Közbeszerzési Hatóság tájékoztatása szerint a Hatóság javaslatot tesz a Tanács számára, hogy az alkalmassági feltételek előírásával kapcsolatos szabályokról szóló útmutató újbóli megnyitása és módosítása felvételre kerüljön a Tanács 2027. évi munkatervébe. A Hatóság keretében működő Tanács a közbeszerzési eljárások előkészítésével kapcsolatos útmutató újbóli megnyitását és módosítását felvette a 2026. évi munkatervébe. A Közbeszerzési Hatóság (a továbbiakban: KH) tájékoztatása szerint a Nemzeti Fejlesztési Központ 2024. december 16. napján kiadott közleménye és a KH 2024. február 22. napján megjelent közleménye között a lényegi megállapításokban nincs eltérés, ezért nem szükséges a KH 2024. február 22. napján megjelent közleményének módosítása. Ugyanakkor az ellenőrzési gyakorlat időről időre történő felülvizsgálata szükségszerű, és rendszeresen megtörténik a KH gyakorlatában, a más ellenőrző szervekkel történő szakmai egyeztetéseket minden témában fontosnak tartja a KH, és igyekszik is élni vele. Az ilyen tapasztalatok alapján a közlemény tartalmának kibővítése, illetve esetleg új közlemény kidolgozásának szükségessége is felmerülhet. Tekintettel arra, hogy a KH a hirdetményellenőrzés során minden hirdetményt egységes szempontok alapján vizsgál, így kifejezetten a központi beszerző szervek gyakorlatára vonatkozó külön információkkal nem rendelkezik, de amennyiben más ellenőrző szervezet végez/végzett ilyen vizsgálatot, az erre vonatkozó tapasztalatoknak a közleménybe történő beépítését vállalja. A KH 2023. november 27-én közzétette a honlapján – az NFK-val közös álláspontot tartalmazó – „A szerződéstervezeteknek, szerződéses feltételeknek a közbeszerzési eljárás előkészítése körében történő, megfelelő kidolgozását elősegítő szakmai iránymutatást”. Ezen szakmai segédanyag a KH megítélése szerint megfelelő segítséget nyújt a joggyakorlat számára a szerződéses feltételek tekintetében, így további szakmai anyag, útmutató kidolgozását nem tartja szükségesnek. <u>Intézkedés:</u> A közbeszerzésekért felelős miniszter a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanácsban a továbbiakban is együttműködik a Tanács tagjaival az útmutatók módosításai során. Az Integritás Hatóság a Tanácsba tagot delegál, így közvetlenül képviseli a javaslatait.

	szintű verseny az ajánlatkérői igények teljesülése mellett. Az útmutató elkészítéséhez alapot adhatnak a műszaki specifikációk nemzetközi beszerzési szakmai sztenderdjei is; – a Hatóság javasolja, hogy a Közbeszerzési Hatóság vizsgálja felül a hirdetményellenőrzési tevékenységére vonatkozó 2024. február 22-i közleményét és gyakorlatát, kibővítve a Nemzeti Fejlesztési Központ 2024. december 16-án kiadott közleményében foglaltakkal, kiemelt figyelemmel a mennyiségi alapú részajánlattétel, továbbá a piackoncentráció vizsgálati szempontjaira. A piackoncentráció vizsgálatát ebben a körben elsődlegesen a központi beszerző szervezetek közbeszerzési eljárásai tekintetében tartja szükségesnek a Hatóság; – a Hatóság javasolja, hogy készüljön külön útmutató a szerződéskötési és szerződéses feltételek alkalmazására vonatkozó gyakorlatok egységesítése érdekében.		
13. sz. ajánlás	Ezen esetek visszaszorítása érdekében javasolja a Hatóság a Kbt. 115. §-a szerinti eljárás megszüntetését (a 9. sz. ajánlással összhangban), illetve a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pont szerinti eredménytelenségi ok alkalmazási tapasztalatai függvényében az eredménytelenségi ok alkalmazásának szükség szerinti felülvizsgálatát.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány egyetért azzal, hogy az ajánlattevők közötti összejátszás vizsgálata bonyolult feladatot jelent az ajánlatkérők számára az ajánlatok bírálata során, amely a gyakorlati jogalkalmazás egyik nehézségét jelenti. A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevételre iránt, és kiemelten fontosnak tartja a közbeszerzési verseny tisztaságát sértő vagy kartelljellegű ajánlattevői magatartások kiszűrését, visszaszorítását. A hatályos szabályozás szerint a Kbt. 62. § (1) bekezdés o) pontja szerinti kizáró ok ellenőrzése és a Kbt. 36. § (2) bekezdése szerint a GVH felé történő jelzés szükség esetén történő megtétele minden eljárásban kötelező az ajánlatkérő számára. Az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét jogalkotási intézkedést ugyanakkor a Kormány nem látja célszerűnek, mivel a kartellmagatartások észlelésének bonyolultsága önmagában nem indokolja a Kbt. 115. § szerinti eljárásfajta megszüntetését vagy a Kbt. 75. § (2) bekezdés e) pontja szerinti eredménytelenségi ok alkalmazásának mellőzését. A Kormány továbbra is inkább a vonatkozó „soft law” eszközök, útmutatások továbbfejlesztésében látja a továbblépés lehetséges eszközét.

14.1. sz. ajánlás	A panaszok és bejelentések hatékonyságának fokozása A Gazdasági Versenyhivatal a közbeszerzési eljárásokban feltárt, feltételezett jogszabálysértések tekintetében benyújtandó panaszok/bejelentések sikerességének fokozása, a jogsértések következményeinek megfelelő érvényesítése érdekében tegyen közzé módszertani segédanyagot, amelyben részletes eligazítást ad a panasz, illetve a bejelentések közötti különbségekről, felhívja a figyelmet a panaszok/bejelentések tipikus hibáira, buktatóira, és ismerteti, hogy milyen mértékű bizonyítottságot vár el a bejelentések/panaszok tekintetében, milyen bizonyítékokat tart elegendőnek az eljárás megalapozásához, milyen dokumentumok, információk benyújtását igényli, mely esetben minősíti a bejelentésként megtett jelzést panaszként, továbbá melyek a panaszok és bejelentések vizsgálati szempontjai a GVH részéről.	A Kormány a javaslattal egyetért.	A Kormány az 1106/2026. (III. 23.) Korm. határozat 4. pontjában felkérte a Gazdasági Versenyhivatal (továbbiakban: GVH) elnökét, hogy vizsgálja felül és egészítse ki a közbeszerzési verseny tisztaságát érintő korrupciós kockázatokkal és kartellmegállapodásokkal kapcsolatos szakmai iránymutatást. A GVH arról tájékoztatta a Kormányt, hogy a panaszokkal, bejelentésekkel kapcsolatos tájékoztatási anyagok kiegészítését a GVH 2026. december 31-i határidővel elvégzi. Mindazonáltal a GVH rögzíti, hogy a tájékoztatások kiegészítése érdemben nem feltétlenül eredményez hatékonyabb piaci jelzéseket, mert az azok alapjául szolgáló tények, körülmények versenyjogi értékelése nem módszertani segédletek meglététől vagy azok hiányától függ. A fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság javaslata szerinti intézkedés folyamatban van.
14.2. sz. ajánlás	A panaszok és bejelentések hatékonyságának fokozása A GVH a támogató ajánlatok visszaszorítása érdekében következetesen indítson versenyfelügyeleti eljárásokat a panaszok és bejelentések alapján, függetlenül az egyes eljárások becsült értékétől, jelentőségétől.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	Az ajánlás címzettje a GVH, de természetesen a Kormány is egyetért a támogató ajánlatok visszaszorításának céljával. A GVH arról tájékoztatta a Kormányt, hogy a tagállami versenyhatóságok helyzetének a hatékonyabb jogérvényesítés céljából történő megerősítéséről és a belső piac megfelelő működésének biztosításáról szóló 1/2019/EU irányelvvel összhangban, már most is mindent megtesz annak érdekében – adott esetben hivatalbóli észlelés alapján –, hogy a közbeszerzési kartelleket, így a támogató ajánlatok gyakorlatát visszaszorítsa. Ilyen tárgyban versenyfelügyeleti eljárásban jelenleg is több, mint 1800 db tender, amelyből kb. 1000 db közpénz felhasználását érintő tender, értékelése zajlik. A fentiekre tekintettel a Kormány részéről az ajánlás alapján további intézkedés lehetősége nem volt azonosítható.
15. sz. ajánlás	Versenyjogi kockázatelemzési gyakorlat kialakítása A GVH – adott esetben az Integritás Hatósággal együttműködve – dolgozzon ki közbeszerzési adatokon alapuló kockázatelemzési módszertant, és annak alapján folytasson rendszeres kockázatelemzési gyakorlatot a versenyjogi kockázatok feltárása érdekében.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	Az ajánlás címzettje a GVH, ugyanakkor természetesen a Kormány egyetért a versenyjogi kockázatok feltárásának céljával, ugyanakkor a Kormány részéről intézkedés a GVH hatáskörébe tartozó kérdésekben nem lehetséges. A GVH arról tájékoztatta a Kormányt, hogy nyitott az egyes szakmai, jogalkalmazói, illetve vizsgálati módszertani kérdésekkel kapcsolatos intézményközi együttműködésre és rendszeres tapasztalatcserére. A fentiekre tekintettel a Kormány részéről az ajánlás alapján további intézkedés lehetősége nem volt azonosítható.

16. sz. ajánlás	A jogorvoslati díjak csökkentése A Hatóság változatlanul szükségesnek tartja tehát a jogorvoslati díjak további, jelentős csökkentését és azok kérelmi elemek számához kötésének megszüntetését. Indokolatlannak tartja a Hatóság, hogy abban az esetben, ha részajánlattétel esetén a közbeszerzési eljárásokat megindító felhívások, kapcsolódó közbeszerzési dokumentumok jogszerűtlennek vélt azonos előírásai valamennyi vagy több rész tekintetében teljesen azonos módon kerültek előírásra, az igazgatási-szolgáltatási díjat több részre is külön meg kelljen fizetni. A Hatóság változatlanul indokoltnak tartja továbbá a részvételi vagy ajánlattételi határidő lejártát megelőzően benyújtott jogorvoslati kérelmek esetében egy lényegesen kedvezőbb jogorvoslati díj érvényesítését. A Hatóság a keretmegállapodásos eljárások, a dinamikus beszerzési rendszerek, továbbá a keretszerződések esetében változatlanul szükségesnek látja továbbá (mind az eljárást indító dokumentumokkal, mind a bírálat és értékelés során bekövetkező jogsértésekkel kapcsolatos jogorvoslatok esetében) olyan speciális szabály rögzítését, hogy ne az ajánlatkérő által megadott becsült érték, hanem kizárólag a lehívási/szolgáltatási kötelezettséggel terhelt (és a felhívásban ekként megjelölt) érték képezze a jogorvoslati díj alapját (és amennyiben ilyen nem kerül a felhívásokban megadásra, az alap fix díj kerüljön csak érvényesítésre). Ily módon a központosított közbeszerzés keretében megvalósított nagy értékű közbeszerzések esetén is nagyobb eséllyel kerülhetnének a jogorvoslati szerv elé a jogsértő ajánlatkérői előírások, döntések.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány az ajánlás céljával (jogorvoslati díjak további csökkentése) egyetért. A Közbeszerzési Hatóság tájékoztatása szerint az ilyen, a Közbeszerzési Döntőbizottság ügyszámát lényegesen növelő javaslatok számos létszámbővítési és egyéb gazdasági, költségvetési kérdést vetnek fel, amelyek megítélésünk szerint további kormányzati egyeztetést igényelnek. <u>Intézkedés:</u> A közbeszerzésekért felelős miniszter megvizsgálja a jogorvoslati díjak további csökkentésének lehetséges megoldásait, és – a vizsgálat eredményének függvényében – előkészíti a kapcsoló Kbt. módosítás tervezetét.
-----------------	--	---	--

17. sz. ajánlás	A képviseleti jog korlátozásának megszüntetése a jogorvoslatokban A Hatóság – korábbi ajánlását fenntartva – javasolja ezért a képviseleti jog megszüntetését vagy minimálisan jelentős kiterjesztését minden olyan szakemberre, aki közbeszerzési képzettséggel és/vagy gyakorlattal rendelkezik.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány egyetért az Integritás Hatóság arra vonatkozó értékelésével, hogy a jogorvoslati lehetőségekhez való hozzáférés a gazdasági szereplők számára rendkívül lényeges. A Kormány álláspontja szerint ugyanakkor a jogorvoslatokhoz való minél könnyebb hozzáférést inkább az szolgálja, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti képviselet kötelező marad, mivel a laikus gazdasági szereplők jogvédelméhez a közbeszerzési jogilag szakszerű jogorvoslati kérelem és nyilatkozatok készítése és szakszerű előterjesztése elengedhetetlen. Az Integritás Hatóság által javasolt „minden olyan szakember, aki közbeszerzési képzettséggel és/vagy gyakorlattal rendelkezik” fordulat a gyakorlatban nem látszik alkalmazhatónak, mivel annyira széleskörű, hogy a tényleges hozzáértést nem feltétlenül garantálná, így ehelyett a meglévő akkreditációs rendszerekre célszerű támaszkodni (ügyvéd, jogtanácsos, FAKSZ, ÁKSZ). A Közbeszerzési Hatóság arról tájékoztatta a Kormányt, hogy a közbeszerzési eljárás mellett az annak jogszerűségét eldönteni hivatott jogorvoslati eljárásban is legalább ilyen fontos az ügyfelek képviselőinek jogi/közbeszerzési felkészültsége, mely által nagyobb eséllyel valósul meg a jogviták gyors és hatékony lefolytatása is, mintha az igen speciális szakmai ismereteket igénylő közbeszerzési jogorvoslati eljárásban laikus ügyfelek járnának el. A KH hangsúlyozta, hogy a kötelező képviselet kivezetése a jogorvoslati eljárások uniós irányelv által támasztott hatékonysága követelményét veszélyeztetné, illetve a nem megfelelően előkészített kérelmek nagy számának visszautasításához vezetne. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét jogalkotási intézkedést a Kormány nem látja célszerűnek, mivel ez a Kormány véleménye szerint nem lenne igazán hatékony eszköz a gyakorlati jogorvoslati nehézségek kiküszöbölésére.
18. sz. ajánlás	Tárgyalás tartásának kezdeményezhetősége A Hatóság a jogorvoslatihoz való jog érvényesítése fontos elemének tartja, hogy a kérelmező a jellemzően összetett közbeszerzési jogvitákban kérhesse tárgyalás tartását, továbbá azt is megjelölhesse, hogy személyes részvétellel megvalósuló vagy online úton tartott tárgyalásra kerüljön sor.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány egyetért az Integritás Hatóság arra vonatkozó értékelésével, hogy a jogorvoslati lehetőségekhez való hozzáférés a gazdasági szereplők számára rendkívül lényeges. A Kormány álláspontja ugyanakkor az, hogy a tárgyalásra a hatályos eljárási szabályoknak megfelelően akkor célszerű sort keríteni, ha a tárgyalás tartása feltétlenül szükséges különösen az ügyféli jogok gyakorlásához, a tényállás tisztázásához, a szakszerű és minden, az ügy szempontjából fontos körülményt figyelembe vevő döntés meghozatalához. A Kormány álláspontja szerint ezt a legjobban maga az ügyben eljáró Közbeszerzési Döntőbizottság tudja megítélni, ezért módosítás nem indokolt. A KH arról a szakmai álláspontjáról tájékoztatta a Kormányt, hogy az ügyfél kérelmére kötelezően tartandó tárgyalás veszélyeztetné a gyors és hatékony jogorvoslati ügyintézkedést, illetve növelné a jogviták indokolatlan elhúzódására irányuló visszaélészerű joggyakorlás lehetőségét az ügyfelek részéről. A kérelem alapján kötelező tárgyalástartás – az azzal meghosszabbodó döntőbizottsági ügyintézési határidőre, illetve a jogorvoslati kérelem benyújtására automatikusan beálló szerződéskötési moratóriumra is tekintettel – indokolatlanul tovább késleltetné a közbeszerzési szerződések megkötését, amely kifejezetten hátrányosan érintené mind az állami, mind az önkormányzati, mind egyéb ajánlatkérők beszerzési igényének megvalósítását. A KH kiemelte, hogy a közigazgatási jog az általános eljárási szabályok között sem korábban, sem a jelenleg hatályos eljárási törvényekben nem biztosított az ügyfelek számára olyan jogot, amelyben az ügyfelek kérelmére kötelező lenne a tárgyalás tartása. Mind a Kbt., mind az Ákr. a Közbeszerzési Döntőbizottság, illetve más hatóság mérlegelési/döntési jogkörébe utalja a tárgyalás tartása szükségességének megítélését. A tárgyalás tartásának elmaradása az ügyfelek által önállóan nem támadható, viszont az elmaradásból esetlegesen fakadó tényállástisztázási hiányosságok miatt a jogorvoslati eljárást lezáró határozattal szemben közigazgatási per indítható. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét jogalkotási intézkedést a Kormány nem látja célszerűnek, mivel ez a Kormány véleménye szerint a gyakorlati jogorvoslati nehézségek kiküszöbölése ennek nyomán nem érhető el.

19. sz. ajánlás	Összkollégiumi állásfoglalás az ügyfélképesség kapcsán A fentiekre figyelemmel a Hatóság indokoltnak tartja a Közbeszerzési Döntőbizottság részéről összkollégiumi állásfoglalás kiadását, amely a potenciális kérelmezők számára egyértelmű tájékoztatást nyújt a módosult jogértelmezésről az ügyfélképesség kapcsán.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kbt. 2026. 06. 29-én hatályba lépett 168. § (4a)–(4c) bekezdése alapján az Integritás Hatóság közvetlenül jogosult összkollégiumi állásfoglalás kiadását kezdeményezni. Az 1106/2026. (III. 23.) Korm. határozat 2. pont f) alpontja értelmében a vidék- és településfejlesztési miniszter szakmai fórumot szervez 2026. 11. 30-ig a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti ügyfélképesség témájában a kérdéskörhöz kapcsolódó jogértelmezési kérdések megvitatása érdekében. A Közbeszerzési Hatóság tájékoztatása szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság az ügyfélképesség megítélésével kapcsolatos joggyakorlatára vonatkozóan 2024 decemberében közleményt adott ki, amely a Hatóság honlapján jelenleg is elérhető. Az ügyfélképességgel kapcsolatos, esetlegesen módosított jogértelmezés döntőbizottsági összkollégium előtt ugyanakkor nem tárgyalható a KH véleménye szerint, mivel a Kbt. 168. § (4) bekezdése értelmében annak tárgyát kizárólag egyedi döntések képezhetik. A fentiekre tekintettel a Kormány részéről az ajánlás alapján további intézkedés lehetősége nem volt azonosítható, ugyanakkor célszerű lehet a hatóságok közötti egyeztetések folytatása a jogértelmezések tisztázása érdekében.
20. sz. ajánlás	Bírságolási szempontokról részletes tájékoztató kibocsátása A Közbeszerzési Döntőbizottság által alkalmazott bírságolási gyakorlat tekintetében indokolt a jelenleginél konkrétabb tájékoztatás nyújtása a jogorvoslati szerv részéről. Ez nemcsak az érintettek megfelelő informálását szolgálhatná, hanem azt is garantálhatná, hogy a Döntőbizottság bírságolási (és természetesen általánosságban a jogértelmezési) gyakorlatának következetessége, pártatlansága, elfogultságmentessége ellenőrizhető, követhető legyen.	A Kormány a javaslattal egyetért.	A Kbt. 2026. 06. 29-én hatályba lépett 165. § (14) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság közleményt ad ki az általa alkalmazott, bírságok kiszabásával kapcsolatos elvekről. A közlemény – a jogsértések egyedi körülményeinek mérlegelése lehetőségének biztosítása mellett – tartalmazza a tipikus jogsértéstípusok esetén irányadónak tartott bírságmértékek tartományát. A közlemény innen elérhető: https://dontobizottsag.kozbeszerzes.hu/media/documents/26.06.29.birsagkozlemeny.pdf A fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság javaslatában említett intézkedés megtörtént.
21. sz. ajánlás	A gazdasági szereplőkre kiszabott bírságolás elveinek felülvizsgálata, az arányosság biztosítása A Hatóság a bírságolási gyakorlat szempontjából lényegesnek tartja azt is, hogy – különösen a gazdasági szereplőkre kiszabott bírságok tekintetében – az alkalmazott bírság a jogsértés jellegéhez igazodóan arányos legyen, továbbá következetesen érvényesüljön az a megközelítés, hogy – mivel főszabály szerint az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárás „ura” – az eljárás szabályosságáért való felelősséget – különösen a Kbt. mellőzése esetén – is ő viselje.	A Kormány a javaslattal egyetért.	A Kbt. 2026. 06. 29-én hatályba lépett 165. § (14) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság közleményt ad ki az általa alkalmazott, bírságok kiszabásával kapcsolatos elvekről. A közlemény – a jogsértések egyedi körülményeinek mérlegelése lehetőségének biztosítása mellett – tartalmazza a tipikus jogsértéstípusok esetén irányadónak tartott bírságmértékek tartományát. A közlemény innen elérhető: https://dontobizottsag.kozbeszerzes.hu/media/documents/26.06.29.birsagkozlemeny.pdf Az európai uniós forrásokhoz való hozzáférés érdekében szükséges egyes törvények módosításáról szóló 2026. évi XVIII. törvény úgy módosította a Közbeszerzési Döntőbizottság bírságolására vonatkozó jogi szabályozást, hogy 2026. június 29-ei hatálybalépéssel a Kbt. 165. § (11) bekezdés g) pontjában előírta az ajánlatkérővel szerződő gazdasági szereplő jogsértésért való felelősségének megállapítása esetén a gazdasági szereplőnek a jogsértés kapcsán kifejtett magatartása figyelembevételét a bírság indokoltsága és mértéke megállapítása során. A fentiekre tekintettel a Kormány részéről az ajánlás alapján további intézkedés lehetősége nem volt azonosítható, a bírságok mértékét a Közbeszerzési Döntőbizottság mérlegelési jogkörében határozza meg, amely mérlegelés szempontjai kapcsán – a Kbt. alkalmazásában – a közigazgatási bírósági joggyakorlat is irányadó.

22. sz. ajánlás	A jogorvoslati szervek specializáltsága A közbeszerzési jogorvoslati ügyek összetettségére figyelemmel a Hatóság kiemelten fontosnak tartja, hogy megfelelő szakértelemmel és gyakorlattal rendelkező, erre a területre specializálódott, megfelelő végzettséggel és tapasztalattal rendelkező szakemberek hozzanak döntéseket ezen a területen a Közbeszerzési Döntőbizottság szintjén, illetve hogy a bíróságok tekintetében is érvényesüljön a specializáció. Indokolt az ezzel kapcsolatos garanciák rögzítése a jogszabályokban.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kbt. 146. § (2) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság – a Közbeszerzési Hatóság tájékoztatása szerint – az ügyek 99%-ában három tagú tanácsban jár el, a jogszabály rögzíti, hogy az eljáró tanács tagjai közül legalább két tagnak jogi szakvizsgával, legalább egy tagnak – európai uniós támogatással érintett közbeszerzési ügy esetén – az európai uniós támogatásból megvalósuló beszerzésekkel kapcsolatos tapasztalattal, további egy tagnak pedig az ügy tárgyával leginkább összefüggő egyetemi vagy főiskolai végzettséggel kell rendelkeznie. Az eljáró tanács elnöke kizárólag jogi szakvizsgával rendelkező közbeszerzési biztos lehet. A Kormány álláspontja szerint a jogszabályi garancia ezáltal már rendelkezésre áll. Az Országos Bírósági Hivatal – valamint a Kúria – által rendelkezésre bocsátott információk szerint a Fővárosi Törvényszék tekintetében megvalósul a specializáció, a Fővárosi Ítéltábla Közigazgatási Kollégiumában lényegében értelmezhetetlen a specializáció felvetése, a Kúrián a hatályos jogszabályokon alapuló eljárásrendi, szervezeti-működési keret nem teszi lehetővé, hogy a közbeszerzési ügyekben külön, kizárólag erre az ügycsoportra specializálódott tanács járjon el, ugyanakkor a közbeszerzési ügyeket tárgyaló bármely tanács rendelkezik a szükséges szakértelemmel. Az Országos Bírósági Hivatal ismertette továbbá a megküldött tájékoztatásában, hogy a Fővárosi Törvényszék Közigazgatási Kollégiumában a közbeszerzési ügyekben ítélező bírói tanácsok megfelelő specializációval rendelkeznek a felmerülő jogviták elbírálása tekintetében, az ítélezés szakmailag magas színvonalon és időszerűen történik, az Országos Bírósági Hivatal álláspontja szerint a jelenleg hatályos jogszabályi környezet megfelelő a közbeszerzési jogorvoslati ügyek bírósági elbírálása tekintetében. A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevételére, és nyitott az ezzel kapcsolatos részletes egyeztetésekre, azonban a fentiek szerint az Integritás Hatóság által ajánlott jogalkotási intézkedés indokoltságát a Kormány nem tudta azonosítani.
23. sz. ajánlás	A Közbeszerzési Döntőbizottság gyakorlatának integritás-szempontú erősítése A Hatóság rögzíti, hogy indokolt a Közbeszerzési Döntőbizottság joggyakorlatát integritás szempontból erősíteni. Az Integritás Hatóság vizsgálati tapasztalatai több ponton arra mutatnak, hogy az alkalmazott jogkövetkezmények ebből a szempontból nem érik el azt a szintet, ami az ajánlatkérők vagy a piaci szereplők viselkedését tartósan képes lenne megváltoztatni. Ennek megfelelően több ponton szükséges módosítani a jogorvoslati rendszeren: – meg kell teremteni a jogszabályi feltételeit annak, hogy az egyes közbeszerzési eljárásokon átvélő jogsértési mintázatok is értékelhetők legyenek a Közbeszerzési Döntőbizottság által, és ezen eljárások egységes jogorvoslati eljárás keretében legyenek kezelhetők eltérő ajánlatkérők esetén is; – a Közbeszerzési Döntőbizottság részére jogkört kell biztosítani arra, hogy bizonyos jogsértések (pl. verseny tisztaságát sértő cselekmények) esetén kizáró ok hatálya alá helyezhessen gazdasági szereplőket.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kbt. 155. § (1) bekezdése alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság együttes elintézés végett elrendelheti az előtte folyamatban levő olyan ügyek egyesítését, amelyek tárgya egymással összefügg, vagy ha az ügyek együttes elintézését célszerűségi, gazdaságossági vagy más eljárási szempontok indokolják. A Kormány álláspontja szerint ezért erre vonatkozóan további jogalkotás nem szükséges, az Integritás Hatóság ajánlásában foglaltak a hatályos eljárási szabályok között is megvalósíthatóak. A Közbeszerzési Hatóság tájékoztatta a Kormányt, hogy a rendelkezésére álló eszközök alkalmazásával adott esetben a Közbeszerzési Döntőbizottság hoz közbeszerzési eljárásokon átvélő döntéseket (lásd pl. a D.571/27/2025. sz. határozatot, amelyben a Döntőbizottság a Hatóság elnöke kezdeményezése alapján több ajánlattevő, több ajánlatkérő, több, közvilágítás korszerűsítésére irányuló közbeszerzési eljárásában elkövetett versenykorlátozó magatartását állapította meg). Az Európai Unió Bíróságának C-41/18. sz., Meca Srl kontra Comune di Napoli ügyben hozott ítélete kimondta, hogy a 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 57. cikk (4) bekezdése megfogalmazásából az következik, hogy az uniós jogalkotó az ajánlatkérő szervre, és kizárólag rá kívánta bízni annak értékelését, hogy egy ajánlattevőt ki kell-e zárni a közbeszerzési eljárásból. Az uniós jogalkotó akarata az, hogy lehetővé tegye az ajánlatkérő hatóság számára, hogy maga értékelje azokat a cselekményeket, amelyeket valamely gazdasági szereplő követett el vagy mulasztott el akár a közbeszerzési eljárás előtt, akár annak során a hivatkozott irányelv 57. cikk (4) bekezdésében előírt esetek egyikében. A fentiek miatt a Kormány úgy látja, hogy az ajánlás azon része, amely a Közbeszerzési Döntőbizottság általi kizáró ok alá helyezésre vonatkozik, nem hozható összhangba az uniós joggal és annak irányadó uniós bírósági értelmezésével, így az Integritás Hatóság által ajánlott jogalkotási intézkedést a Kormány nem látja megvalósíthatónak.

24. sz. ajánlás	Kereshető jogorvoslati adatbázisok létrehozása Indokolt a bírósági ítéletek tekintetében önálló nyilvántartás kialakítása a Közbeszerzési Hatóság honlapján, továbbá egy olyan keresőfelület kialakítása a döntőbizottsági határozatok és az ítéletek vonatkozásában egyaránt, amely segítségével megbízhatóan lehet keresni a határozatok, ítéletek egyes jellemzőire (tárgyakra, megsértett jogszabályi rendelkezésekre stb.).	A Kormány a javaslattal egyetért.	A Kormány véleménye szerint a jogorvoslatok hatósági és bírósági szakaszának adatait célszerű lenne a közbeszerzési eljárási adatokkal egy helyen elérhetővé, tematikusan kereshetővé tenni. <u>Intézkedés:</u> A közbeszerzésekért felelős miniszter megvizsgálja a jogorvoslati adatbázis fejlesztésének lehetséges megoldásait, és – a vizsgálat eredményének függvényében – előkészíti a kapcsoló Kbt. módosítás tervezetét és/vagy az EKR fejlesztését.
25.1. sz. ajánlás	A feltételes közbeszerzési eljárás alkalmazhatóságának korlátozása A Hatóság változatlanul indokoltnak tartja a feltételes közbeszerzésre vonatkozó jogszabályi előírások pontosítását, minimálisan annak rögzítésével, hogy a támogatási kérelem benyújtását megelőzően ne kerülhessen sor a közbeszerzési eljárás kiírására, illetve a hatálybalépésre – a gazdasági környezet realitásaira figyelemmel –, a jelenlegi gyakorlatban érvényesülőnél lényegesen rövidebb (maximum 90 napnyi) határidő alatt kerülhessen sor, a határidő Kbt.-ben történő rögzítése mellett, annak egyértelművé tételével, hogy e határidő nem meghosszabbítható.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevételére, és maga is úgy értékeli, hogy a feltételes közbeszerzési eljárások alkalmazási gyakorlata különös odafigyelést kíván. A közbeszerzések hatékonyságát és költséghatékonyságát értékelő teljesítménymérési keretrendszer az egyajánlatos eljárások arányát új alindikátorként vizsgálja, összefüggésben azzal is, hogy az Integritás Hatóság jelentései szerint a feltételes közbeszerzések negatívan hatnak a verseny szintjére (58.8. alindikátor). A vizsgálat eredménye szerint a feltételes közbeszerzések körében a közbeszerzéseken általánosan érvényesülő átlagnál jóval alacsonyabb az egyajánlatos közbeszerzések aránya, amelynek alapján azt a következtetést vonhatjuk le, hogy önmagában a feltételes jelleg nem csökkenti a gazdasági szereplők ajánlattételi hajlandóságát. A feltételes közbeszerzésekkel kapcsolatos bizonytalanságot csökkenti, hogy az uniós forrásfelhasználás körében az NFK KFF gyakorlata nem engedi a szerződés hatályba lépését fél évnél hosszabb időre felfüggeszteni. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét jogalkotási intézkedést a Kormány nem látja szükségesnek.
25.2. sz. ajánlás	A feltételes közbeszerzési eljárás alkalmazhatóságának korlátozása A Hatóság ajánlja továbbá, hogy az ellenőrző szervek fordítsanak kiemelt figyelmet annak ellenőrzésére, hogy a feltételes közbeszerzés lehetőségét az ajánlatkérők nem használják-e visszaélészerűen, azaz csak indokolt esetben kerül-e sor a szerződéskötés mellőzésére.	A Kormány a javaslattal egyetért.	A Kormány elkötelezett az ilyen típusú visszaélésekkel szembeni küzdelemben. Az ellenőrző szervek a feladataikat a jogszabályoknak megfelelően folyamatosan ellátják, a szerződéskötés jogellenes megtagadásával szemben az érintett gazdasági szereplő jogorvoslati eljárást is kérelmezhet, így összességében a Kormány részéről az ajánlás alapján további intézkedés szükségessége nem volt azonosítható.
26. sz. ajánlás	Az eredménytelenséghez vezető esetek vizsgálata A megelőző évi integritásjelentésben kifejtetteket e tekintetben is fenntartja a Hatóság. Az eljárások magas eredménytelenségi szintje – a gazdasági szereplőkre ennek révén háruló felesleges költségek miatt – ugyancsak negatívan hathat a közbeszerzési eljárásokban érvényesülő verseny szintjére. A közbeszerzési eljárások előkészítése színvonalának – korábban már tárgyalt – növelésén túl indokolt az eredménytelenségi esetek vizsgálata, és megfelelő intézkedések révén az arány visszaszorítása.	A Kormány a javaslattal egyetért.	A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevételére, és maga is úgy értékeli, hogy a közbeszerzési eljárások eredménytelensége a gyakorlatban hatékonysági kérdéseket vethet fel, és különös odafigyelést kíván. A közbeszerzések hatékonyságát és költséghatékonyságát értékelő teljesítménymérési keretrendszer vizsgálja az eredménytelenségi okokat, a Kormány minden évben felülvizsgálja a közbeszerzésekben a verseny szintjének növelését célzó intézkedésekre vonatkozó cselekvési tervet. Összességében a Kormány részéről az ajánlás alapján további konkrét intézkedésre vonatkozó elvárás nem volt azonosítható.

27. sz. ajánlás	Az aránytalanul alacsony árra vonatkozó szabályozás módosítása A Hatóság fenntartja továbbá azon korábbi ajánlását, hogy az árandokolásokra, illetve kiegészítő árandokolásokra – amelyek egyike sem képezi részét az ajánlati kötöttséggel érintett ajánlati tartalomnak – nem indokolt az ajánlati kötöttséggel terhelt ajánlati tartalomnál szigorúbb megközelítés alkalmazása. A Hatóság változatlanul javasolja ezért, hogy az árandokolások, kiegészítő árandokolások további pontosítása, módosítása tekintetében a Kbt. 71. § (8) bekezdése szerinti hiánypótlási korlátokat tegye alkalmazandóvá a jogalkotó.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány az ajánlás céljával egyetért. A 2014/24/EU irányelv 69. cikkéből fakadó követelmény egyrészt, hogy az ajánlat kirívóan alacsonynak tűnő jellegét a kivitelezendő építési beruházáshoz, szállítandó áruhoz vagy nyújtandó szolgáltatáshoz képest kell megítélni; másrészt, hogy az ajánlatkérőnek az ajánlattevővel folytatott konzultáció útján ellenőriznie kell az ajánlattevő magyarázatában megadott információkat. A gyakorlati jogalkalmazás során az a kérdés merül fel, hogy a magyarázat ellenőrzésére szolgáló konzultáció során az ajánlattevőnek milyen mértékben van lehetősége az eredeti magyarázatától eltérni anélkül, hogy az a magyarázat objektivitását megkérdőjelezné. <u>Intézkedés:</u> Mivel a fenti jogalkalmazási gyakorlat szabályozási szempontból nehezen kezelhető, a Kormány egyeztetést kezdeményez az Integritás Hatósággal a lehetséges megoldások vizsgálatára vonatkozóan.
28. sz. ajánlás	Az alapelvi jogsértések vizsgálata A 11. sz. ajánlásban rögzítettekén túl a Hatóság utalni kíván az előzőekkel összefüggésben arra is, hogy a 2025. évben jelentősen nőtt az alapelvi jogsértések aránya a jogorvoslati eljárásokban (a teljesítménymérési keretrendszer adatai szerint a 2024. évi 9 esetről a 2025. évben 33 esetre), így javasolt annak vizsgálata, hogy azokon a területeken, amelyeket az alapelvi jogsértések érintenek, nem indokolt-e a jogszabály módosítása a követelmények egyértelművé tétele érdekében.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kbt. 2. § (7) bekezdése szerint a Kbt. rendelkezéseinek alkalmazásakor, valamint a jogszabályban nem rendezett kérdésekben a közbeszerzésekre vonatkozó szabályozás céljával összhangban a közbeszerzés alapelveinek tiszteletben tartásával kell eljárni. A törvényi alapelveken alapuló hatósági döntések egyedi konkrét helyzetekben fejtik ki az alapelvből fakadóan elvárt magatartást, az alapelvek ezáltal töltik be normatív funkciójukat. A Kormány egyetért azzal, hogy a törvényi alapelveknek mindenben megfelelő közbeszerzési eljárások lefolytatása kiemelt cél, ugyanakkor úgy ítéli meg, hogy nem lehetséges és nem is célszerű az egyedi döntések alapján egyedi részletszabályokat alkotni, mivel ez növelné a joganyag bonyolultsági szintjét. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott jogalkotási intézkedést a Kormány nem látja célszerűnek, mivel ez a Kormány véleménye szerint nem lenne igazán hatékony eszköz a gyakorlati jogalkalmazási nehézségek kiküszöbölésére. A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács útmutatóinak rendszeres felülvizsgálata vagy a Közbeszerzési Értesítő Plusz folyóirat alkalmas például a jogalkalmazási fejlemények ismertetésére.

29.1. sz. ajánlás	A jogszabályi keretek egyértelművé tétele A Hatóság fenntartja azon korábbi ajánlását, miszerint az összeférhetlenségi/érdekeltségi nyilatkozatok ellenőrzésére irányadó ajánlatkérői belső szabályozók kialakításának szükségességét a Kbt.-ben szükséges rögzíteni. Indokolt a közbeszerzési szabályzatok kötelező tartalmi elemévé tenni továbbá az esetleges összeférhetlenség bejelentésével, a helyzetek kezelésével kapcsolatos követelményeket is, annak érdekében, hogy a felismert, illetve feltárt összeférhetlenségi helyzetek következményeinek érvényesítése se maradjon el. A nemzetközi jó gyakorlatok alapulvételével a Hatóság javasolja az etikai szabályzatok alkalmazásának kötelezővé tételét az ajánlatkérők számára, amelyek iránymutatásul szolgálhatnának a közbeszerzési eljárások ajánlatkérői oldalról bevont szereplői számára a potenciális jogsértések elkerüléséhez, az összeférhetlenségi helyzetek felismeréséhez, a potenciális kockázatok megelőzéséhez, kezeléséhez.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevétele iránt, és természetesen kiemelt fontosságú kérdésnek tekinti az összeférhetlenségi helyzetek megelőzésével és kezelésével összefüggő joggyakorlat fejlesztését. A Kormány ugyanakkor nem ért egyet a szabályozás javasolt kiegészítésével a Kbt.-ben az alábbiakra tekintettel. A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács – melyben az Integritás Hatóság is tagként képviselteti magát – 2023. május 25-én kiadta, majd 2024. május 9-én kiegészítette az összeférhetlenséggel kapcsolatos útmutatót, ami részletezi a Kbt. előírásai alapján a kötelezettségeket. Az etikai szabályzatok lényege, hogy önkéntesen alkalmazhatóak, fogalmilag nem lehetnek kötelezőek. A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács 2022. február 10-én elfogadta a Közbeszerzési Etikai Kódexet, mely ajánlás jellegű, az érintettek önként alávethetik magukat az abban foglaltaknak, illetve az alapján kidolgozhatják saját közbeszerzési etikai kódexüket. A fentiek alapján a Kormány álláspontja szerint az ajánlatkérők a megfelelő útmutatásokhoz a jogszabály alkalmazásához hozzáférnek, ugyanakkor minden ajánlatkérő számára egyaránt alkalmazható, törvényi szintű szabályozásra nincs lehetőség. Ez olyan gyakorlati jogalkalmazási kérdés, amelyet minden ajánlatkérőnek a saját szervezete és működési módja alapján kell megszerveznie, jogalkotói szintről a konkrétumok meghatározása nem lehetséges. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott jogalkotási intézkedést a Kormány nem látja célszerűnek, mivel ez a Kormány véleménye szerint nem lenne igazán hatékony eszköz a gyakorlati jogalkalmazási nehézségek kiküszöbölésére.
29.2. sz. ajánlás	Az összeférhetlenségi kockázatok rendszerszintű kezelése A Hatóság álláspontja szerint az összeférhetlenségi kockázatok érdemi kezelése nem elsősorban további nyilatkozattételi kötelezettségek, hanem a meglévő információk strukturált, adatalapú felhasználása révén valósítható meg.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevétele iránt, ugyanakkor a Kormány értelmezése szerint a konkrét ajánlásokat a következő alpontok tartalmazzák, így a részletes álláspont az alábbiakban kerül kifejtésre.
29.3. sz. ajánlás	Központi összeférhetlenségi adatbázis kialakítása Indokolt egy olyan központi összeférhetlenségi adatbázis létrehozása, amely lehetővé teszi az összeférhetlenséggel kapcsolatos releváns adatok egységes rögzítését és elemzését, az érdekeltségi és/ vagy vagyonnyilatkozatok integrálásával. Az adatbázis célja nem az egyes személyek automatikus kizárása, hanem az összeférhetlenségi kockázatok mintázatainak felismerése. A Hatóság javasolja tehát az érdekeltségi nyilatkozatok központi gyűjtésére és ellenőrzésére irányuló rendszer kialakítását, adott esetben a vagyonnyilatkozati rendszerrel való összekapcsolását.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány egyetért az Integritás Hatóság értékelésével abban, hogy az összeférhetlenségi helyzetek megelőzésével és kezelésével összefüggő joggyakorlatot és ellenőrzési gyakorlatot kiemelt kérdésként szükséges kezelni. Az (EU) 2016/679 rendelet (GDPR) értelmében a személyes adatkezelés konkrét céljainak már a személyes adatok gyűjtésének időpontjában meghatározottaknak kell lenniük. A személyes adatoknak a kezelésük céljára alkalmasnak és relevánsnak kell lenniük, az adatok körét pedig a célhoz szükséges minimumra kell korlátozni. Ehhez pedig biztosítani kell különösen azt, hogy a személyes adatok tárolása a lehető legrövidebb időtartamra korlátozódjon. Személyes adatok csak abban az esetben kezelhetők, ha az adatkezelés célját egyéb eszközzel észszerű módon nem lehetséges elérni. A fentiek alapján további vizsgálatot igényel, hogy a személyes adatok konkrét közbeszerzési eljárástól független, határozatlan idejű „készletre” gyűjtése adatbázisokban összeegyeztethető-e a GDPR alapelveivel és szabályaival. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét intézkedést a Kormány nem látja megvalósíthatónak, ez a Kormány véleménye szerint nem felelne meg annak az európai uniós jogszabályi logikának, amely az összeférhetlenségi helyzetek vizsgálatát mindig az adott konkrét ügyben részt vevő személyek vonatkozásában teszi szükségessé.

29.4. sz. ajánlás	Az EKR-ben történő adatrögzítési kör bővítése A javasolt adatbázis feltöltése az EKR-en keresztül történhetne, az eljárások természetes adminisztratív folyamataihoz kapcsolódva. Ennek keretében különösen indokolt: – az eljárás előkészítésében részt vevő személyek, – a bírálóbizottsági tagok, – a döntéshozó személyek, – valamint az eljárás lefolytatásában érdemi szerepet betöltő személyek nevének és szerepkörének strukturált rögzítése. Indokolt továbbá annak jogszabályi rögzítése, hogy az összeférhetlenségi nyilatkozatokat azok bekérését követően haladéktalanul szükséges feltölteni az EKR-be.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány egyetért az Integritás Hatóság értékelésével abban, hogy az összeférhetlenségi helyzetek megelőzésével és kezelésével összefüggő joggyakorlatot és ellenőrzési gyakorlatot kiemelt kérdésként szükséges kezelni. A 2014/24/EU irányelv 22. cikke értelmében ugyanakkor az EKR célja a közbeszerzési kommunikáció elektronikus úton történő biztosítása, nem pedig állampolgárok személyes adatainak gyűjtése, tárolása, nyilvántartása. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét intézkedést a Kormány nem látja célszerűnek figyelemmel a 29.3. sz. ajánlással kapcsolatos kormányzati álláspontra is.
29.5. sz. ajánlás	Kockázatelemzés és megelőzés A központi adatbázis lehetővé tenné, hogy az összeférhetlenségi kockázatok ne kizárólag egyedi eljárások szintjén, hanem időben és szervezeteken átívelően legyenek elemezhetők. Ez megteremtené a feltételeit annak, hogy az ellenőrző szervek – azonosítsák az ismétlődő kockázati mintázatokat, – célzott ellenőrzéseket végezzenek, – és támogassák az ajánlatkérőket a megalapozott döntéshozatalban. A központi nyilvántartásba feltöltésre kerülhetnének az érdekeltségi nyilatkozatok, illetve megfontolásra javasolt a vagyonnyilatkozatok felhasználása az összeférhetlenségi nyilatkozatok teljességének és valóságtartalmának ellenőrzése céljából (a vagyonnyilatkozatok nyilvántartására és ellenőrzésére is javasolt egységes vagyonnyilatkozati nyilvántartási rendszer létrehozása; lásd ehhez kapcsolódóan az Integritás Hatóság 2023. évi vagyonnyilatkozati eseti jelentését is).	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány egyetért az Integritás Hatóság értékelésével abban, hogy az összeférhetlenségi helyzetek megelőzésével és kezelésével összefüggő joggyakorlatot és ellenőrzési gyakorlatot kiemelt kérdésként szükséges kezelni. Az (EU) 2016/679 rendelet (GDPR) értelmében a személyes adatkezelés konkrét céljainak már a személyes adatok gyűjtésének időpontjában meghatározottaknak kell lenniük. A személyes adatoknak a kezelésük céljára alkalmasnak és relevánsnak kell lenniük, az adatok körét pedig a célhoz szükséges minimumra kell korlátozni. Ehhez pedig biztosítani kell különösen azt, hogy a személyes adatok tárolása a lehető legrövidebb időtartamra korlátozódjon. Személyes adatok csak abban az esetben kezelhetők, ha az adatkezelés célját egyéb eszközzel észszerű módon nem lehetséges elérni. A fentiek alapján további vizsgálatot igényel, hogy a személyes adatok konkrét közbeszerzési eljárástól független, határozatlan idejű „készletre” gyűjtése adatbázisokban összeegyeztethető-e a GDPR alapelveivel és szabályaival. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét intézkedést a Kormány nem látja megvalósíthatónak, ez a Kormány véleménye szerint nem felelne meg annak az európai uniós jogszabályi logikának, amely az összeférhetlenségi helyzetek vizsgálatát mindig az adott konkrét ügyben részt vevő személyek vonatkozásában teszi szükségessé.
29.6. sz. ajánlás	Az ajánlatkérők támogatása A Hatóság hangsúlyozza, hogy a javasolt rendszer nem az ajánlatkérők terheinek növelését, hanem éppen azok csökkentését szolgálná. Az egységes adatbázis és az azokon alapuló elemzések segítségével az ajánlatkérők objektív, visszakereshető információkra támaszkodhatnak az összeférhetlenségi helyzetek megítélése során, csökkentve a jogalkalmazási bizonytalanságot.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány egyetért az Integritás Hatóság értékelésével abban, hogy az összeférhetlenségi helyzetek megelőzésével és kezelésével összefüggő joggyakorlatot és ellenőrzési gyakorlatot kiemelt kérdésként szükséges kezelni. Figyelemmel arra, hogy az ajánlatkérők kizárólag a saját közbeszerzési eljárásukba bevont személyek adatait jogosultak kezelni [Kbt. 25. § (10) bekezdése], ezért számukra a központi nyilvántartás hozzáadott értékkel nem rendelkezne. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét intézkedést a Kormány nem látja megvalósíthatónak, ez a Kormány véleménye szerint nem felelne meg annak az európai uniós jogszabályi logikának, amely az összeférhetlenségi helyzetek vizsgálatát mindig az adott konkrét ügyben részt vevő személyek vonatkozásában teszi szükségessé.

30. sz. ajánlás	Az előzetes piaci konzultációk hatékonyságának növelése A Hatóság álláspontja szerint az előzetes piaci konzultációk hatékonyságának növelése azt feltételezi, hogy az ajánlatkérők az eljárás előkészítésének azon szakaszában alkalmazzák, amikor még ténylegesen szándékuk és lehetőségük van a beérkezett észrevételek figyelembevételére, a közbeszerzési dokumentumok átalakítására. Másfelől a hatékonyságot fokozhatná – egyúttal az ajánlattevői bizalom visszaépítésének egyik lépcsője is lehetne – az is, ha – indokolt esetben – az előzetes piaci konzultáció gyakorlata az EKR felületén, írásban történő lebonyolítás mellett vagy annak keretében szóbeli egyeztetésekre is sor kerülne. A hatékony alkalmazás mindemellett nem kizárólag szabályozási kérdés: képzési és szemléletformálási feladat is, mind az ajánlatkérők, mind a gazdasági szereplők oldalán.	A Kormány a javaslattal egyetért.	A Kormány álláspontja szerint a hatályos szabályozási környezet [Kbt. és 63/2022. (II. 28.) Korm. rendelet] nem akadályozza az Integritás Hatóság által javasolt cselekményeknek. A 2026. januárjától az EKR-ben elérhető, megújult EPK célja pont a felhasználók számára egyszerűen kezelhető, internetes fórumhoz vagy chathez hasonló felület kialakítása volt, amely közelíti a kommunikáció hatékonyságát a szóbelihez. Természetesen az EPK-t írásban kell dokumentálni, akkor is, ha szóbeli formában is zajlott. A Nemzeti Fejlesztési Központ 2024. novemberében útmutatót tett közzé a közbeszerzéshez kapcsolódó piaciismeret megszerzése és a piaccal való kapcsolattartás eszközeiről. Az útmutatót az 1106/2026. (III. 23.) Korm. határozat 2. pont c) alpontja értelmében a 2026. évben ki kell egészíteni. A Kormány egyetért az Integritás Hatóság értékelésével abban, hogy az előzetes piaci konzultációk minél hatékonyabb lefolytatása támogatandó cél, a Kormány ezt a fenti intézkedésekkel támogatja, az ajánlás alapján a Kormány számára további intézkedés szükségessége nem volt azonosítható, de természetesen a Kormány nyitott ezzel kapcsolatban is a további tapasztalatcserére az Integritás Hatósággal.
31. sz. ajánlás	Az EKR-rel kapcsolatos javaslatok A Hatóság javasolja, hogy az EKR-ben olyan további funkciók kerüljenek beépítésre, amelyek csökkentik az ajánlattevők közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos adminisztratív terheit, egyszerűsítik az ajánlattételt, és minimalizálják az érvénytelen ajánlatok benyújtásának kockázatát. A Hatóság továbbra is fenntartja továbbá az ajánlattevők anonimitásának bontás időpontjáig (és nem az ajánlat benyújtásáig) történő biztosítására, valamint az ajánlattételi határidő lejártá és a bontás közötti várakozási idő teljes kiiktatására vonatkozó ajánlásait, az ajánlattevői bizalom visszaépítése érdekében.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett az ajánlattevők adminisztratív terheinek csökkentése iránt, és nyitott az Integritás Hatóság véleményének vizsgálatára az EKR további fejlesztési irányait illetően. A Kbt. 2026. 06. 29-étől hatályos 39. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzési dokumentumok az EKR-ből regisztráció nélkül közvetlenül, korlátlanul és teljeskörűen, térítésmentesen elérhetőek. Anonim ajánlattétellel (jognyilatkozattal) ugyanakkor fogalmilag nem értelmezhető a Kormány megítélése szerint. Az EKR-ben az ajánlat vagy részvételi jelentkezés annak benyújtásával időzár alá kerül, az senki által nem megtekinthető, nem módosítható, így a várakozási idő kapcsán integritási kérdés fel sem merülhet. A Kormány 2025. március 1-jétől a bontás előtti várakozási időt (120-ról) 60 percre csökkentette. A várakozási idő ennél rövidebbre való csökkentése nem lehetséges műszaki okból, hiszen egy esetleges üzemzavar esetén az ajánlattételi határidőt meg kell hosszabbítani, és az ajánlatok automatikus felbontását ilyen esetben manuális beavatkozással ki kell kapcsolni az ajánlatok integritásának megőrzése érdekében. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét intézkedést a Kormány nem látja megvalósíthatónak.
32.1. sz. ajánlás	Az iratbetekintési szabályok pontosítása A Hatóság indokoltnak tartja a 424/2017. (XII. 18.) Korm. rendelet 20. § (1) bekezdése szerinti előírás hatályon kívül helyezését és annak jogszabályi rögzítését (a korábbi éves integritásjelentésekben részletezett indokokra tekintettel), hogy az iratbetekintés online úton vagy személyes részvétellel is megvalósítható, a kérelmező gazdasági szereplő kérelmének megfelelően.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány egyetért az Integritás Hatóság arra vonatkozó értékelésével, hogy az iratbetekintési jog gyakorlásának biztosítása a gazdasági szereplők számára rendkívül lényeges. Ugyanakkor a Kormány nem ért egyet az iratbetekintés elektronikus úton történő biztosításával, mivel az iratbetekintés céljával arányosan, azaz csak a jogorvoslathoz való jog gyakorlásához feltétlenül szükséges mértékben van lehetőség a másik ajánlattevő ajánlatának megtekintésére, ezért az ajánlatkérő közvetlen felügyelete nélküli, távolról történő elektronikus betekintés nem megengedhető. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét intézkedést a Kormány nem látja arányosnak és indokoltnak.

32.2. sz. ajánlás	Az iratbetekintési szabályok pontosítása A Hatóság javasolja továbbá annak egyértelművé tételét a Kbt.-ben, hogy – a Közbeszerzési Döntőbizottság előtti iratbetekintéshez hasonlóan – a gazdasági szereplő a megtekintett iratokról másolatot (fényképet) készíthet.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány egyetért az Integritás Hatóság arra vonatkozó értékelésével, hogy az iratbetekintési jog gyakorlásának biztosítása a gazdasági szereplők számára rendkívül lényeges. A Kormány ugyanakkor nem ért egyet az iratbetekintés iratmásolat útján történő biztosításával, mivel az iratbetekintés céljával arányosan, azaz csak a jogorvoslathoz való jog gyakorlásához feltétlenül szükséges mértékben van lehetőség a másik ajánlattevő ajánlatának megtekintésére. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét intézkedést a Kormány nem látja arányosnak és indokoltnak.
32.3. sz. ajánlás	Az iratbetekintési szabályok pontosítása A Hatóság álláspontja szerint egyértelművé szükséges tenni, hogy a Kbt. 45. §-ának keretei között, az indokolt körben kért dokumentumok megismerésének időtartamát az ajánlatkérők nem korlátozhatják.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány egyetért az Integritás Hatóság arra vonatkozó értékelésével, hogy az iratbetekintési jog gyakorlásának biztosítása a gazdasági szereplők számára rendkívül lényeges. A Kbt. 45. §-a jelenleg sem tartalmaz az iratbetekintés időtartamára vonatkozó korlátozást, csupán azt, hogy a betekintést az ajánlatkérő a gazdasági szereplő által megjelölt feltételezett jogsértéshez kapcsolódó jogérvényesítéséhez szükséges mértékben köteles biztosítani. Ennek megszegése önmagában jogorvoslati kérelemmel támadható. Ugyanakkor a gyakorlat fejlesztése érdekében „soft law” eszközökkel az ajánlatkérők további tájékoztatása elérhető. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét jogalkotási intézkedést a Kormány nem látja szükségesnek.
33. sz. ajánlás	A Kbt. alanyi hatályának tisztázását célzó javaslatok A közjogi szervezetekre vonatkozó módosított szabályozás uniós joggal összhangban való értelmezése és alkalmazása érdekében az Integritás Hatóság iránymutatás kiadását indítványozza, továbbá a Kbt. 2024 februárjától beiktatott 5. § (3) bekezdése tekintetében a Hatóság szükségesnek tartja annak egyértelművé tételét, hogy a jogalkotó mit ért a „közvetlenül az Európai Unióból származó forrásból finanszírozzák” meghatározás alatt.	A Kormány a javaslattal egyetért.	A Közbeszerzési Hatóság elnöke 2026. július 29-én közzétette tájékoztatóját a Kbt. 5. § (1) bekezdés e) pontja szerinti ajánlatkérői minőség feltételeiről. A segédanyag gyakorlati segítséget nyújt az érintett szervezeteknek ajánlatkérői minőségük megállapításához. <u>Intézkedés:</u> A közbeszerzésekért felelős miniszter gondoskodik a Kbt. soron következő módosítása során a Kbt. 5. § (3) bekezdése hatályon kívül helyezésének kezdeményezéséről.
34.1. sz. ajánlás	Az offshore kizáró ok alkalmazásával kapcsolatos javaslatok Az offshore kizáró ok megfelelő érvényesítéséhez a Hatóság szerint az is szükséges, hogy az ajánlatkérő a gazdasági szereplők vonatkozó nyilatkozatai tartalmát ellenőrizni tudja a tényleges tulajdonosi nyilvántartásból. Javasolja ezért a Hatóság az ehhez szükséges jogszabály-módosítások, intézkedések megvalósítását.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány újraszabályozta a Kbt.-ben és a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendeletben a tényleges tulajdonosokkal kapcsolatos adatszolgáltatási kötelezettséget. Erre tekintettel a Kormány véleménye szerint az új jogszabályi helyzet alapján célszerű az Integritás Hatóság ajánlását aktualizálni, a Kormány természetesen nyitott az Integritás Hatósággal való egyeztetésre.

34.2. sz. ajánlás	Az offshore kizáró ok alkalmazásával kapcsolatos javaslatok A Hatóság indokoltnak tartja az EKR-ben a Kbt. 62. § (1) bekezdés k) pont kb) alpontja szerinti nyilatkozat megtételére rendszeresített nyilatkozatminta pontosítását oly módon, hogy a gazdasági szereplő arról is kifejezetten köteles legyen nyilatkozni, hogy a tényleges tulajdonosát képes-e (hajlandó-e) megnevezni.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kbt. és a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet vonatkozó pontjai 2026. június és július hónapban módosultak, az ajánlás még a korábban hatályos szövegezéshez kapcsolódott. Erre tekintettel a Kormány véleménye szerint az új jogszabályi helyzet alapján célszerű az Integritás Hatóság ajánlását aktualizálni, a Kormány természetesen nyitott az Integritás Hatósággal való egyeztetésre.
34.3. sz. ajánlás	Az offshore kizáró ok alkalmazásával kapcsolatos javaslatok A Hatóság megfontolásra ajánlja továbbá a Kbt. 62. § (1) bekezdés k) pont ka) alpontja szerinti kizáró ok kiterjesztését arra az esetre is, ha a közbeszerzési eljárásban részt vevő gazdasági szereplők tulajdonosi láncolatában bármely tulajdonos gazdasági szereplő offshore vállalkozásnak minősül.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	Az Európai Unióban, Európai Gazdasági Térségben letelepedett gazdasági szereplők és a közösségi származású áruk számára a közbeszerzési eljárásban nemzeti elbánást kell nyújtani. Az Európai Unió, Európai Gazdasági Térségen kívül letelepedett gazdasági szereplők és a nem közösségi származású áruk számára a közbeszerzési eljárásban nemzeti elbánást Magyarországnak és az Európai Uniónak a közbeszerzések terén fennálló nemzetközi kötelezettségeivel összhangban kell nyújtani. [Kbt. 2. § (5) bekezdése] Ez alól kivételeket kizárólag az uniós jogalkotó jogosult előírni, ld. pl. az ukrainai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló 833/2014/EU rendelet 5k. cikk (1) bekezdés b) és c) pontját. Fentiekre tekintettel a Kormány megítélése szerint az ajánlás megvalósítása az uniós joggal ellentétes helyzetet eredményezne, ugyanakkor a Kormány természetesen nyitott az Integritás Hatósággal való egyeztetésre.
35. sz. ajánlás	Az építési beruházásokra irányadó speciális szabályok felülvizsgálata A Hatóság változatlanul szükségesnek tartja az állami építési beruházásokra vonatkozó speciális szabályozás indokoltságának és hatásainak átfogó felülvizsgálatát.	A Kormány a javaslattal egyetért.	<u>Intézkedés:</u> A Közlekedési és Beruházási Minisztérium elkötelezett amellett, hogy megújítsa az Ábtv. és szabályozási környezetébe tartozó joganyagot. Ennek érdekében az illetékes szakmai szervezetekkel, államigazgatási szervekkel, valamint piaci szereplők széles körével vette fel a kapcsolatot az új szabályozási koncepció kialakítása érdekében. A közlekedési és beruházási miniszter tehát gondoskodik az állami építési beruházásokra vonatkozó szabályozás felülvizsgálatához szükséges intézkedésekről.
36. sz. ajánlás	A Kbt. 114. §-ának (11)–(12) bekezdése szerinti fenntartási előírások alkalmazása A Hatóság javasolja a Kbt. 114. § (11) bekezdése szerint fenntartott közbeszerzésekre vonatkozó előírások pontosítását a 2024. éves integritásjelentésben részletesen kifejtettek szerint.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	<u>Intézkedés:</u> A közbeszerzésekért felelős miniszter gondoskodik a Kbt. soron következő módosítása során a Kbt. 114. § (11)–(12) bekezdése szerinti fenntartási lehetőség hatályon kívül helyezésének kezdeményezéséről.

37.1. sz. ajánlás	A közbeszerzési szakma megújítása – alkalmazott és külső szakértők A Hatóság ezért az európai uniós professzionalizációs irányzattal jobban összeegyeztethetőnek tartaná, ha a két rendszer ötvözésre kerülne a szakma megújítása során: a rendszeresen közbeszerző ajánlatkérők többet dolgozhatnának az alkalmazásukban álló közbeszerzőkkel, azonban továbbra is elérhetőek lennének „szabadúszó” közbeszerzési tanácsadók is, akik bevonása indokolt lehet akár a közbeszerzés, akár az ajánlatkérő sajátosságai miatt (például az adott szakember a tárgyi közbeszerzés szakértője, vagy az ajánlatkérő – méretére vagy finanszírozására tekintettel – csak esetenként köteles alkalmazni a közbeszerzési törvényt).	A Kormány a javaslattal egyetért.	A Kbt. módosított 197/E. § (1) bekezdése szerint a felelős akkreditált szaktanácsadók bevonására vonatkozó hatályos szabályozás 2026. 12. 31-ig meghosszabbításra került. Az 1086/2025. (III. 31.) Korm. határozat 2. pont d) alpontjában a Kormány felhívta a közigazgatási és területfejlesztési minisztert, hogy készítse el a közbeszerzési szakma professzionalizálására vonatkozó stratégiát. <u>Intézkedés:</u> A stratégia elkészítése során a Kormány megfontolja az ajánlást.
37.2. sz. ajánlás	A közbeszerzési szakma bővítése, az elismert gyakorlatok új alapokra helyezése A Hatóság álláspontja szerint továbbá – amint azt már a 2024. éves integritásjelentésében is kiemelte – szükséges lenne a közbeszerzési szakértők körének bővítése: a jelenlegi, főszabály szerint csak az ajánlatkérői oldalon végzett bonyolítói tevékenységen túl az ajánlattevői oldalon szerzett közbeszerzési szakértői gyakorlat elismerése is fontos és indokolt lenne, az ellenőrzési és egyéb szakértői típusú gyakorlat elfogadása mellett. Ez túl azon, hogy segítené az ajánlattevői oldalon részt vevő szakemberréteg megerősödését, tapasztalatának elismerését, hozzájárulhatna az ajánlattevők közbeszerzési eljárásokban való eredményesebb részvételéhez. Ez a megközelítés segíthetné az összeférhetetlenségi helyzetek hatékonyabb elkerülését is, ily módon hozzájárulhatna a közbeszerzési integritás fokozásához. A Hatóság ajánlja azt is, hogy a közbeszerzési végzettséget, képzettséget szerző szakemberek – közbeszerzési szakjogászok, menedzserek, közbeszerzési tanácsadók, referensek és szakreferensek stb. – is felkerülhessenek a megújított közbeszerzési szakértői névjegyzékbe.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kbt. módosított 197/E. § (1) bekezdése szerint a felelős akkreditált szaktanácsadók bevonására vonatkozó hatályos szabályozás 2026. 12. 31-ig meghosszabbításra került. Az 1086/2025. (III. 31.) Korm. határozat 2. pont d) alpontjában a Kormány felhívta a közigazgatási és területfejlesztési minisztert, hogy készítse el a közbeszerzési szakma professzionalizálására vonatkozó stratégiát. <u>Intézkedés:</u> A stratégia elkészítése során a Kormány megfontolja az ajánlást.

38. sz. ajánlás	A képzési rendszer új alapokra helyezése, a képző intézmények körének bővítése A professzionalizáció elősegítése, a szakemberek szakmai fejlődésének támogatása érdekében a névjegyzékbe kerülő szakemberek részére indokolt lenne továbbképzési kötelezettségek rögzítése és ennek körében bizonyos témakörök (pl. stratégiai közbeszerzések, integritás, piacfelmérés, beszerzési ismeretek, projektmenedzsment stb.) kiemelt kezelése. A rendszeres továbbképzési kötelezettség garanciát jelenthetne arra is, hogy a közbeszerzési szakemberek folyamatosan figyelemmel kísérik a közbeszerzési jogszabályváltozásokat és a joggyakorlat alakulását.	A Kormány a javaslattal egyetért.	A Kbt. módosított 197/E. § (1) bekezdése szerint a felelős akkreditált szaktanácsadók bevonására vonatkozó hatályos szabályozás 2026. 12. 31-ig meghosszabbításra került. Az 1086/2025. (III. 31.) Korm. határozat 2. pont d) alpontjában a Kormány felhívta a közigazgatási és területfejlesztési minisztert, hogy készítse el a közbeszerzési szakma professzionalizálására vonatkozó stratégiát. <u>Intézkedés:</u> A stratégia elkészítése során a Kormány megfontolja az ajánlást.
39. sz. ajánlás	Az átmeneti időszakra vonatkozó szabályozás kialakítása A közbeszerzési szakma fentebb ismertetett átalakítása megfelelő előkészítést igényel, ezért a közbeszerzési eljárások és jogorvoslatok zökkenőmentes alkalmazása, bonyolítása érdekében a Hatóság indokoltnak tartja a faksz-jogosultság meghosszabbítását 2026. december 31-éig, valamint a faksz-, illetve áksz-jogosultságok egyidejű kivezetését javasolja. A jogosultsági rendszerek megszüntetéséhez kapcsolódóan a Hatóság kiemelten fontosnak tartja a faksz-ok és áksz-ek korábbi szakértői tevékenységével kapcsolatos felelősség érvényesíthetőségének fenntartását, adott esetben ennek érdekében a szükséges jogszabályváltozások elfogadását.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kbt. módosított 197/E. § (1) bekezdése szerint a felelős akkreditált szaktanácsadók bevonására vonatkozó hatályos szabályozás 2026. 12. 31-ig meghosszabbításra került. Az 1086/2025. (III. 31.) Korm. határozat 2. pont d) alpontjában a Kormány felhívta a közigazgatási és területfejlesztési minisztert, hogy készítse el a közbeszerzési szakma professzionalizálására vonatkozó stratégiát. <u>Intézkedés:</u> A stratégia elkészítése során a Kormány megfontolja az ajánlást.
40. sz. ajánlás	A közbeszerzési szakértői szakmai szervezet megújítása, a közbeszerzési szakértők felelősségének érvényesítése A Hatóság – a 2024. évben tett ajánlását fenntartva, a közbeszerzési szakma reformja esetén is – javasolja ilyen fórum kijelölését. A Hatóság indokoltnak tartja továbbá a közbeszerzési tanácsadók szakmai szervezetének valódi – a Kormánytól független – szakmai szervezetté alakítását, a testület tagjaira vonatkozóan átlátható kiválasztási szempontok kialakítását és érvényesítését.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kbt. módosított 197/E. § (1) bekezdése szerint a felelős akkreditált szaktanácsadók bevonására vonatkozó hatályos szabályozás 2026. 12. 31-ig meghosszabbításra került. Az 1086/2025. (III. 31.) Korm. határozat 2. pont d) alpontjában a Kormány felhívta a közigazgatási és területfejlesztési minisztert, hogy készítse el a közbeszerzési szakma professzionalizálására vonatkozó stratégiát. <u>Intézkedés:</u> A stratégia elkészítése során a Kormány megfontolja az ajánlást.

41. sz. ajánlás	A közbeszerzés tárgya szerinti szakértelem megerősítése, névjegyzék létrehozása A Hatóság az előzőkre figyelemmel – a közbeszerzési szakértelemhez hasonlóan – kiemelten fontosnak tartja a műszaki szakértelem tényleges biztosítását a közbeszerzési eljárásokban és ennek érdekében a közbeszerzés tárgya szerinti szakértőkről is nyilvántartás vezetését, elérhetővé tételét.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány egyetért a közbeszerzési eljárások lehető legalaposabb előkészítésével és az Integritás Hatóság arra vonatkozó értékelésével, hogy a megfelelő műszaki szakértelemmel rendelkező szakértő rendelkezésre állása ehhez rendkívül lényeges. A különböző szakmák gyakorlóinak esetleges nyilvántartásainak vezetése ugyanakkor szakmánként történik, a közbeszerzésekhez külön műszaki-szakmai szakértői nyilvántartások létrehozatala a Kormány megítélése szerint nem lenne lehetséges, és duplikálná is a meglévő szakmai névjegyzékeket. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott konkrét intézkedést a Kormány nem látja célszerűnek.
42. sz. ajánlás	A gazdasági szereplők részvételét ösztönző szemlélet alkalmazására vonatkozó segédanyag készítése A Hatóság javasolja, hogy a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács bővítse a közbeszerzési eljárások előkészítésére vonatkozó útmutatót (2025. május 29.) a gazdasági szereplők részvételét ösztönző ajánlatkérői szemlélet fentiekben részletezett szempontjaival.	A Kormány a javaslattal egyetért.	A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács a közbeszerzési eljárások előkészítésére vonatkozó útmutató felülvizsgálatát már az Integritás Hatóság 2024. évi integritásjelentése kapcsán felvette a 2026. évi munkatervébe. Tekintettel arra, hogy az útmutató módosítása folyamatban van, így ennek keretében az kibővítésre kerül a gazdasági szereplők részvételét ösztönző ajánlatkérői szemléletnek az Integritás Hatóság 2025. évi integritásjelentésében megjelölt szempontjaival is. <u>Intézkedés:</u> A közbeszerzésekért felelős miniszter a Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanácsban a továbbiakban is együttműködik a Tanács tagjaival az útmutatók módosításai során. Az Integritás Hatóság a Tanácsba tagot delegál, így közvetlenül képviseli a javaslatait.
43. sz. ajánlás	Központosított közbeszerzési rendszerek tekintetében a kontrollmechanizmusok erősítése A Hatóság ajánlja ezért a már meglévő kontrolllok, így például az egyes központi beszerző szervezetek által működtetett belső kontrolllok megerősítése mellett a rendszer sajátosságaira tekintettel kialakított ellenőrzési rendszer kialakítását.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett a központosított közbeszerzési rendszerek olyan irányú felülvizsgálata és/vagy átalakítása iránt, ami minél inkább előtérbe helyezi az olyan elvek gyakorlati érvényesítését, mint a költséghatékonyság, az adatok átláthatósága, a lehető legnagyobb verseny biztosítása. A Kormány 2026-ban már módosította a 162/2020. (IV. 30.) Korm. rendeletet (NKOH), valamint a 396/2023. (VIII. 24.) Korm. rendeletet (KKSZK). A központosított közbeszerzési rendszerek további felülvizsgálata ugyanakkor hosszabb időt vesz igénybe. <u>Intézkedés:</u> A Kormány a központosított közbeszerzési rendszerek későbbi módosítása során az Integritás Hatóság javaslatait megfontolja.
44. sz. ajánlás	A központosított körbe vont termékek felülvizsgálatának szükségessége Fentiek alapján a Hatóság továbbra is ajánlja a jelenleg központosított körbe vont termékkörök felülvizsgálatát.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett a központosított közbeszerzési rendszerek olyan irányú felülvizsgálata és/vagy átalakítása iránt, ami minél inkább előtérbe helyezi az olyan elvek gyakorlati érvényesítését, mint a költséghatékonyság, az adatok átláthatósága, a lehető legnagyobb verseny biztosítása. A központosított közbeszerzési rendszerek felülvizsgálata ugyanakkor hosszabb időt vesz igénybe. <u>Intézkedés:</u> A Kormány a központosított közbeszerzési rendszerek későbbi módosítása során az Integritás Hatóság javaslatait megfontolja.
45. sz. ajánlás	A központosított rendszer alkalmazásának opcionálissá tétele A Hatóság a központosított körbe vont termékkör indokoltságának felülvizsgálatáig megfontolásra ajánlja a központosított közbeszerzés opcionálissá tételét.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett a központosított közbeszerzési rendszerek olyan irányú felülvizsgálata és/vagy átalakítása iránt, ami minél inkább előtérbe helyezi az olyan elvek gyakorlati érvényesítését, mint a költséghatékonyság, az adatok átláthatósága, a lehető legnagyobb verseny biztosítása. A központosított közbeszerzési rendszerek felülvizsgálata ugyanakkor hosszabb időt vesz igénybe. <u>Intézkedés:</u> A Kormány a központosított közbeszerzési rendszerek későbbi módosítása során az Integritás Hatóság javaslatait megfontolja.

46. sz. ajánlás	A központi beszerző szervezetek számának és szerepének felülvizsgálata A korábbi jelentésekben kifejtettek fenntartása mellett – a hatásköri kérdések tisztázása érdekében is – a Hatóság megfontolásra ajánlja valamennyi központi beszerző szervezet fenntartásának indokoltságát.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett a központosított közbeszerzési rendszerek olyan irányú felülvizsgálata és/vagy átalakítása iránt, ami minél inkább előtérbe helyezi az olyan elvek gyakorlati érvényesítését, mint a költséghatékonyság, az adatok átláthatósága, a lehető legnagyobb verseny biztosítása. A központosított közbeszerzési rendszerek felülvizsgálata ugyanakkor hosszabb időt vesz igénybe. <u>Intézkedés:</u> A Kormány a központosított közbeszerzési rendszerek későbbi módosítása során az Integritás Hatóság javaslatait megfontolja.
47. sz. ajánlás	A központosított közbeszerzési eljárás alkalmazásának értékhatárhoz kötése Ezzel összhangban a Hatóság szorgalmazza annak vizsgálatát, egyben ajánlja, hogy csak meghatározott értékhatár – például a nemzeti értékhatár – elérése esetén legyen kötelező a központosított közbeszerzés alkalmazása az intézmények számára.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett a központosított közbeszerzési rendszerek olyan irányú felülvizsgálata és/vagy átalakítása iránt, ami minél inkább előtérbe helyezi az olyan elvek gyakorlati érvényesítését, mint a költséghatékonyság, az adatok átláthatósága, a lehető legnagyobb verseny biztosítása. A központosított közbeszerzési rendszerek felülvizsgálata ugyanakkor hosszabb időt vesz igénybe. <u>Intézkedés:</u> A Kormány a központosított közbeszerzési rendszerek későbbi módosítása során az Integritás Hatóság javaslatait megfontolja.
48. sz. ajánlás	A központosított közbeszerzési rendszerek adatainak integrálása A korábbi években a Hatóság ezzel összefüggésben több ajánlással is élt. Fenntartja és továbbra is ajánlja annak vizsgálatát, hogy a központosított közbeszerzések adatai egységes informatikai rendszerben jelenjenek meg, vagy az EKR-be legyenek integrálva.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett a központosított közbeszerzési rendszerek olyan irányú felülvizsgálata és/vagy átalakítása iránt, ami minél inkább előtérbe helyezi az olyan elvek gyakorlati érvényesítését, mint a költséghatékonyság, az adatok átláthatósága, a lehető legnagyobb verseny biztosítása. A központosított közbeszerzési rendszerek felülvizsgálata ugyanakkor hosszabb időt vesz igénybe. <u>Intézkedés:</u> A Kormány a központosított közbeszerzési rendszerek későbbi módosítása során az Integritás Hatóság javaslatait megfontolja.

49. sz. ajánlás	A központosított közbeszerzési rendszerekben megvalósuló közbeszerzések adatainak többkomponensű és széles körű nyilvánossá tétele A Hatóság – fenntartva a korábbi években tett javaslatait e körben – ajánlja, hogy a nyilvánosság és az átláthatóság erősítése érdekében megismerhetővé kell tenni a központi beszerző szervezetek által kötött keretmegállapodások és dinamikus beszerzési rendszerek alapján kötött egyedi szerződések adatait, illetve odaitélésének egyes gazdasági szereplők közötti megoszlásával kapcsolatos adatokat, ideértve azok számát és értékét. Az egyedi szerződésekkel kapcsolatos adatok közzétételének rendjét valamennyi központi beszerző szervezet tekintetében egységes rend szerint kell előírni, ugyanis az egyes beszerző szervezetek eltérő rendet követnek, melynek eredményeként számos szerződés nem jelenik meg az adatbázisban. Nem elegendő továbbá a szerződött összértékek feltüntetése: biztosítani szükséges a keretmegállapodásokon alapuló eljárásokban elért egységárak megismerhetőségét, elemezhető módon történő hozzáférhetővé tételét.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett a központosított közbeszerzési rendszerek olyan irányú felülvizsgálata és/vagy átalakítása iránt, ami minél inkább előtérbe helyezi az olyan elvek gyakorlati érvényesítését, mint a költséghatékonyság, az adatok átláthatósága, a lehető legnagyobb verseny biztosítása. A központosított közbeszerzési rendszerek felülvizsgálata ugyanakkor hosszabb időt vesz igénybe. <u>Intézkedés:</u> A Kormány a központosított közbeszerzési rendszerek későbbi módosítása során az Integritás Hatóság javaslatait megfontolja.
50. sz. ajánlás	A központosított közbeszerzési rendszerek költséghatékonyságának felmérése A Hatóság valamennyi éves integritásjelentésben következetesen azt képviselte, hogy a központosított közbeszerzési rendszerek objektív alapokon nyugvó megítéléséhez elengedhetetlen, hogy e rendszerek hatékonyságának felmérésére célzott vizsgálatok keretében kerüljön sor.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett a központosított közbeszerzési rendszerek olyan irányú felülvizsgálata és/vagy átalakítása iránt, ami minél inkább előtérbe helyezi az olyan elvek gyakorlati érvényesítését, mint a költséghatékonyság, az adatok átláthatósága, a lehető legnagyobb verseny biztosítása. A központosított közbeszerzési rendszerek felülvizsgálata ugyanakkor hosszabb időt vesz igénybe. <u>Intézkedés:</u> A Kormány a központosított közbeszerzési rendszerek későbbi módosítása során az Integritás Hatóság javaslatait megfontolja.
50.1. sz. ajánlás	Ennek részeként szorgalmazta és továbbra is ajánlja olyan módszerek, standardok kialakítását, amelyek lehetővé teszik a központosított közbeszerzések keretében elért árak értékelését, a költséghatékonyság felmérését. Azzal együtt, hogy a közbeszerzések hatékonyságának mérése összetett feladat és sok komponensű, nem elvitatható, hogy a hatékonyság mérésére szolgáló rendszer lényegi elemét képezik a közbeszerzési rendszer költséghatékonyságára vonatkozó adatok is. Ennek részét képezik a központi beszerző szervezeteknek fizetett díjak is.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett a központosított közbeszerzési rendszerek olyan irányú felülvizsgálata és/vagy átalakítása iránt, ami minél inkább előtérbe helyezi az olyan elvek gyakorlati érvényesítését, mint a költséghatékonyság, az adatok átláthatósága, a lehető legnagyobb verseny biztosítása. A központosított közbeszerzési rendszerek felülvizsgálata ugyanakkor hosszabb időt vesz igénybe. <u>Intézkedés:</u> A Kormány a központosított közbeszerzési rendszerek későbbi módosítása során az Integritás Hatóság javaslatait megfontolja.

50.2. sz. ajánlás	Ebben a körben a Hatóság fenntartja korábbi ajánlását arra vonatkozóan is, hogy jelenlegi, százalékos formában meghatározott, a központi beszerző szervezet szolgáltatásáért fizetendő díjak tekintetében indokoltnak tartja a díjszabás felülvizsgálatát – a központi szervek működési költségeire is tekintettel –, továbbá a nominálisan meghatározott felső értékhatárt bevezetését. A kérdéskörhöz kapcsolódóan a Hatóság álláspontja szerint nem lehet indokolt olyan beszerzési igények ajánlatkérőktől való elvonása és a központi beszerző szerv általi megvalósítása, amelyekhez a központi beszerző szerv nem rendelkezik a megfelelő „házon belüli” szakértelemmel (ideértve a közbeszerzési és a közbeszerzés tárgya szerinti szakértelmet is).	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett a központosított közbeszerzési rendszerek olyan irányú felülvizsgálata és/vagy átalakítása iránt, ami minél inkább előtérbe helyezi az olyan elvek gyakorlati érvényesítését, mint a költséghatékonyság, az adatok átláthatósága, a lehető legnagyobb verseny biztosítása. A központosított közbeszerzési rendszerek felülvizsgálata ugyanakkor hosszabb időt vesz igénybe. <u>Intézkedés:</u> A Kormány a központosított közbeszerzési rendszerek későbbi módosítása során az Integritás Hatóság javaslatait megfontolja.
51.1. sz. ajánlás	A központosított közbeszerzések során alkalmazott beszerzési módszerek szabályainak pontosítása, kiegészítése A Hatóság továbbra is fenntartja az ebben a körben tett ajánlásait: így a keretszám indokoláshoz kötésének szükségességét.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett a központosított közbeszerzési rendszerek olyan irányú felülvizsgálata és/vagy átalakítása iránt, ami minél inkább előtérbe helyezi az olyan elvek gyakorlati érvényesítését, mint a költséghatékonyság, az adatok átláthatósága, a lehető legnagyobb verseny biztosítása. A központosított közbeszerzési rendszerek felülvizsgálata ugyanakkor hosszabb időt vesz igénybe. A Kormány álláspontja szerint az irányelv által lehetővé tett közbeszerzési eljárási megoldások közül az ajánlatkérőnek kell az adott beszerzéshez és az adott körülményekhez képest a valódi versenyt lehetővé tevő, gazdaságilag előnyös ajánlat kiválasztását legjobban szolgáló módszert, eljárásfajtát, előírás rendszert megválasztania. A Kormány ennek jogszabályban előre történő korlátozását nem tartja feltétlenül célszerű eszköznek, az ajánlás gyakorlati jogalkalmazási kérdésre vonatkozik, a Kormány szerint ez elsősorban nem jogalkotással kezelhető. <u>Intézkedés:</u> A Kormány a központosított közbeszerzési rendszerek későbbi módosítása és/vagy működtetése során az Integritás Hatóság javaslatait megfontolja.
51.2. sz. ajánlás	A központosított közbeszerzések során alkalmazott beszerzési módszerek szabályainak pontosítása, kiegészítése A Hatóság ajánlja az egy ajánlattevős keretmegállapodások korlátozását minimálisan meghatározott értékhatár felett. A Hatóság szorgalmazza és ajánlja további elemzések elvégzését annak megállapítására, hogy jellemzően milyen jellemzőkkel bíró piacokon, mely beszerzési tárgykörökben alkalmazzák a kiírók az egyajánlattevős keretmegállapodásokat, és mi ennek az indoka.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett a központosított közbeszerzési rendszerek olyan irányú felülvizsgálata és/vagy átalakítása iránt, ami minél inkább előtérbe helyezi az olyan elvek gyakorlati érvényesítését, mint a költséghatékonyság, az adatok átláthatósága, a lehető legnagyobb verseny biztosítása. A központosított közbeszerzési rendszerek felülvizsgálata ugyanakkor hosszabb időt vesz igénybe. A Kormány álláspontja szerint az irányelv által lehetővé tett közbeszerzési eljárási megoldások közül az ajánlatkérőnek kell az adott beszerzéshez és az adott körülményekhez képest a valódi versenyt lehetővé tevő, gazdaságilag előnyös ajánlat kiválasztását legjobban szolgáló módszert, eljárásfajtát, előírás rendszert megválasztania. A Kormány ennek jogszabályban előre történő korlátozását nem tartja feltétlenül célszerű eszköznek, az ajánlás gyakorlati jogalkalmazási kérdésre vonatkozik, a Kormány szerint ez elsősorban nem jogalkotással kezelhető. <u>Intézkedés:</u> A Kormány a központosított közbeszerzési rendszerek későbbi módosítása és/vagy működtetése során az Integritás Hatóság javaslatait megfontolja.

51.3. sz. ajánlás	A központosított közbeszerzések során alkalmazott beszerzési módszerek szabályainak pontosítása, kiegészítése Tekintettel arra, hogy az ajánlásban foglaltak alkalmazása nem kötelező, a Hatóság javasolja annak kizárását, hogy DBR eredményeként keretmegállapodást lehessen kötni, de minimálisan azt, hogy ha erre mégis sor kerül, legyen korlátozva az ilyen keretmegállapodás időtartama.	A Kormány a javaslattal egyetért.	<u>Intézkedés:</u> A Kormány a központosított közbeszerzési rendszerek későbbi módosítása és/vagy működtetése során az Integritás Hatóság javaslatait megfontolja.
52. sz. ajánlás	A verseny újraindításának kötelezővé tétele Akár rövid távon is megvalósítható lehet, ezért a Hatóság ajánlja a keretmegállapodásos eljárások második részében a verseny újraindításának – akár meghatározott feltételek mellett történő – kötelezővé tételét.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett a központosított közbeszerzési rendszerek olyan irányú felülvizsgálata és/vagy átalakítása iránt, ami minél inkább előtérbe helyezi az olyan elvek gyakorlati érvényesítését, mint a költséghatékonyság, az adatok átláthatósága, a lehető legnagyobb verseny biztosítása. A központosított közbeszerzési rendszerek felülvizsgálata ugyanakkor hosszabb időt vesz igénybe. A Kormány álláspontja szerint az irányelv által lehetővé tett közbeszerzési eljárási megoldások közül az ajánlatkérőnek kell az adott beszerzéshez és az adott körülményekhez képest a valódi versenyt lehetővé tevő, gazdaságilag előnyös ajánlat kiválasztását legjobban szolgáló módszert, eljárásfajtát, előírás rendszert megválasztania. A Kormány ennek jogszabályban előre történő korlátozását nem tartja feltétlenül célszerű eszköznek, az ajánlás gyakorlati jogalkalmazási kérdésre vonatkozik, a Kormány szerint ez elsősorban nem jogalkotással kezelhető. <u>Intézkedés:</u> A Kormány a központosított közbeszerzési rendszerek későbbi módosítása és/vagy működtetése során az Integritás Hatóság javaslatait megfontolja.
53. sz. ajánlás	A keretmegállapodások időtartamának felülvizsgálata A versenyre élenkítőleg hatna az is, amennyiben a hosszabb időre megkötött keretmegállapodásokat – amelyek rugalmatlanabbak a piaci változásokra, technológiai fejlődésekre – felváltanák a rövidebb futamidőre szóló keretmegállapodások.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett a központosított közbeszerzési rendszerek olyan irányú felülvizsgálata és/vagy átalakítása iránt, ami minél inkább előtérbe helyezi az olyan elvek gyakorlati érvényesítését, mint a költséghatékonyság, az adatok átláthatósága, a lehető legnagyobb verseny biztosítása. A központosított közbeszerzési rendszerek felülvizsgálata ugyanakkor hosszabb időt vesz igénybe. <u>Intézkedés:</u> A Kormány a központosított közbeszerzési rendszerek későbbi módosítása során az Integritás Hatóság javaslatait megfontolja.

54. sz. ajánlás	A központi beszerző szervek versenyképességének ösztönzése A Hatóság ajánlja olyan szabályozási modell kialakítását, amely – bizonyos értékhatár alatt mentesíti a központosított közbeszerzés hatálya alá tartozó szereplőket a központosított beszerzés kötelező alkalmazása alól, és – kombinálja ezt azzal a megoldással, hogy – a jelenlegi szigorú megközelítéstől eltérően – több esetben lehetővé teszi a saját hatáskörben történő beszerzést. Azzal együtt, hogy egy esetleges modellváltás esetén gondosan mérlegre kell tenni a várható előnyöket és az esetleges hátrányokat, azonban egy kombinált modell több pozitív hatással is járhatna. Nevezetesen – vélhetően ösztönözné a központi beszerző szervezeteket az árak és kondíciók folyamatos javítására, – csökkenthetné a piaci koncentrációt, mindemellett – erősítené a beszállítói oldalon is a versenyt.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett a központosított közbeszerzési rendszerek olyan irányú felülvizsgálata és/vagy átalakítása iránt, ami minél inkább előtérbe helyezi az olyan elvek gyakorlati érvényesítését, mint a költséghatékonyság, az adatok átláthatósága, a lehető legnagyobb verseny biztosítása. A központosított közbeszerzési rendszerek felülvizsgálata ugyanakkor hosszabb időt vesz igénybe. <u>Intézkedés:</u> A Kormány a központosított közbeszerzési rendszerek későbbi módosítása során az Integritás Hatóság javaslatait megfontolja.
55.1. sz. ajánlás	A kockázatelemzési szemlélet megalapozása A Hatóság javasolja átfogó folyamatfelmérésen és részletes hatásvizsgálaton alapuló elemzés elkészítését, amely – feltárja a jelenlegi ellenőrzési rendszerben fennálló párhuzamosságokat, – azonosítja az ellenőrzési hézagokat, és – javaslatot tesz a leghatékonyabb, leginkább kockázatorientált ellenőrzési modell kialakítására a közbeszerzési eljárások tekintetében.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevétele iránt, és kiemelt fontosságúnak tartja a szabálytalanságok hatékony megelőzését szolgáló ellenőrzési rendszer kialakítását és fenntartását. A Kormány ugyanakkor rámutat, hogy a vonatkozó uniós és hazai jogszabályok értelmében a fejlesztéspolitikai közbeszerzési ellenőrzési rendszert jelenleg is folyamatosan vagy rendszeresen auditálja az EUTAF, az Európai Bizottság, az Európai Számvevőszék, valamint a 2022. évi XXVII. törvény (Eufetv.) 11. § d) pontja alapján évente az Integritás Hatóság is értékeli. Az auditok alapján a mintavételes, tematikus és rendszerellenőrzések jelentései tartalmazzák az auditáló szervek megállapításait és ajánlásait az ellenőrzési rendszer fejlesztésére. Ezekre tekintettel a Kormány úgy látja, hogy az Integritás Hatóság ajánlásában szereplő elemzések az ellenőrzési rendszerre vonatkozóan már rendelkezésre állnak, az Integritás Hatóság által ajánlott további intézkedést a Kormány nem látja indokoltnak.

55.2. sz. ajánlás	A kockázatelemzési szemlélet megalapozása A Hatóság javasolja továbbá, hogy a Kormány biztosítson az Integritás Hatóság részére kockázatelemzési feladatainak ellátásához szükséges mértékben valós idejű és teljes, adatbázisszintű hozzáférést az EKR-hez.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Kormány elkötelezett aziránt, hogy az Integritás Hatóság számára biztosítsa a törvényi kereteknek megfelelően mindazokat az adatokat, amelyeket a vizsgálatai és hatósági ellenőrzései lefolytatásához igényel, és hatékonyan segítse az esetleges szabálytalanságok Integritás Hatóság általi feltárását. Lényeges ugyanakkor, hogy az ajánlatkérő által az EKR-ben tárolt adatok, valamint a gazdasági szereplőkkel folytatott kommunikáció adatai, tartalma a 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:46. §-a szerinti magántitok, levéltitok, így az Integritás Hatóság által igényelt hozzáférés tekintetében az ezekre vonatkozó szabályokat kell figyelembe venni. Emlékeztetünk például, hogy a 2012. évi C. törvény (Btk.) 223–224. §-a szerint a magántitok és a levéltitok megsértése bűncselekmény. Az EKR-ben tárolt adatot megismerése az alábbiak szerint jelenleg is lehetséges a hatályos szabályok alapján: – a Kbt. és vhr.-jei számos adat nyilvános közzétételét eleve előírják, így ezek nyilvánosan elérhetőek, – a 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) alapján közérdekű adatigénylést is lehet benyújtani, de az Integritás Hatóság számára természetesen ennél közvetlenebb adatigénylési formák is rendelkezésre állnak, – a 2022. évi XXVII. törvény (Eufetv.) és a Kbt. 46. § (4c) bekezdése alapján az Integritás Hatóság részére az ajánlatkérő biztosítja az EKR-ben a hozzáférést, – a Kbt. 46. § (4b) bekezdése alapján a közbeszerzésekért felelős miniszter szolgáltató adatot az EKR-ből konkrét vizsgálati eljáráshoz tartozó megkeresés alapján. A Kormány értelmezése szerint a fentiekhez képest az Integritás Hatóság teljes és adatbázisszintű hozzáférés-igénylése a fentiekhez képest speciális megismerési lehetőséget jelentene az EKR-ben tárolt adatokra és iratokra vonatkozóan, mivel az Integritás Hatóság a hozzáférése esetén külön megkeresés megküldése nélkül, mind az ajánlatkérő, mind a gazdasági szereplők, mind az EKR-t üzemeltető miniszter tudta nélkül kívánna bármilyen konkrét adatot vagy iratot letölteni. A Kormány jogértelmezése szerint ilyen jellegű adathozzáférési lehetőségekkel csak nagyon speciális jogállású szervek rendelkeznek, különleges eljárási garanciák betartása mellett, pl. – a 2017. évi XC. törvény (Be.) 231. §-a szerint büntetőeljárásban bírói engedélyhez kötött módon lehetséges az információs rendszer titkos megfigyelése (az érintett ajánlatkérő vagy gazdasági szereplő tudta nélkül), ezzel párhuzamosan a Btk. 307. §-a alapján a jogosulatlan titkos információgyűjtés bűncselekmény, – továbbá az 1995. évi CXXV. törvény 58. §-a alapján a nemzetbiztonsági szolgálatok bírói vagy igazságügyi miniszteri engedély alapján információs rendszerben kezelt adatokat titokban megismerhetnek. Mivel az Integritás Hatóság nem nyomozó szerv, és nem nemzetbiztonsági szolgálat, ezért az EKR-hez történő valós idejű és teljes, adatbázisszintű hozzáférésre vonatkozó igényét a Kormány nem látja beleillőnek a fenti jogszabályi környezet szerinti hatásköri és eljárási rendszerbe.
-------------------	---	---	---

56. sz. ajánlás	Az integritásvédelmi rendszer hatékonyságának felmérése A Hatóság javasolja a Kormány részére részletes hatásvizsgálat elvégzését az 50/2013. (II. 25.) Korm. rendeletben és a 339/2019. (XII. 23.) Korm. rendeletben foglalt előírások gyakorlati megvalósulása tekintetében. A hatásvizsgálatnak ki kell terjednie az alábbiakra: – a szabályozás által előírt integritásirányítási és a belső kontrollkövetelmények milyen mértékben épülnek be ténylegesen a szervezetek működésébe, – az előírt dokumentációs kötelezettségek (szabályzatok, jelentések, integritásjelentések) mennyiben járulnak hozzá a korrupciós kockázatok csökkentéséhez, – az integritási és megfelelési tanácsadók rendelkezésére álló erőforrások, képzések és szakmai támogatás milyen módon fejleszthetők, – a bejelentők védelmének intézményi garanciái mennyiben tekinthetők ténylegesen hatékonyak, valamint – milyen további, célzott intézkedések szükségesek ahhoz, hogy az integritásvédelem ne pusztán formális megfelelésként, hanem a közbeszerzési rendszer működését érdemben befolyásoló eszközként érvényesüljön.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány támogatja az 50/2013. (II. 25.) Korm. rendelet és a 339/2019. (XII. 23.) Korm. rendelet gyakorlati működésének átfogó értékelését. A felülvizsgálat középpontjában azonban a szabályozás gyakorlati érvényesülésének, a végrehajtás minőségének, a vezetői felelősségnek, a belső kontrollrendszerek működésének és a jó gyakorlatok feltárásának kell állnia. Új kötelezettségek kizárólag akkor indokoltak, ha azok szükségességét objektív hatásvizsgálat egyértelműen alátámasztja. <u>Intézkedés:</u> A Kormány felhívja a pénzügyminisztert, hogy végezze el a hivatkozott szabályozás gyakorlati működésének előzőek szerinti átfogó értékelését.
57. sz. ajánlás	A Közös Szolgáltatási Igazgatóság hatáskörének felülvizsgálata A Hatóság javasolja a Kormány részére, hogy az európai uniós források felhasználásának ellenőrzése tekintetében a célzott egységesítés és átláthatóság minél magasabb szintű érvényesülése érdekében mérlegelje a fentiekben bemutatott struktúra felülvizsgálatát, különös tekintettel a VP, KAP, MAHOP, MAHOP Plusz és DIMOP Plusz szervezeti és működési elkülönülésére, valamint a helyszíni ellenőrzések tekintetében végrehajtott központosításra.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A központosítással a különböző IH-k keretein belül ellenőrzési tevékenységet végző kollégák is átkerültek a Közös Szolgáltatási Igazgatóság helyszíni ellenőrzési szervezetébe. A támogatási rendeletek előírásainak megfelelően végrehajtott helyszíni ellenőrzések tervezése – különös tekintettel a kockázatelemzésre és az ellenőrzési kötelezettségekre – biztosítja, hogy az egyes operatív programok vonatkozásában az ellenőrzési minta és darabszám nem csökkenhet. A helyszíni ellenőrzések központosításával – a működési tapasztalatok alapján – a jelenlegi struktúra biztosítja a feladatok hatékony és kiegyensúlyozott ellátását, amely alátámasztja annak megfontolását, hogy a DIMOP IH NFK-ba kerülését követően a DIMOP IH helyszíni ellenőrzési feladatai is integrálásra kerülhetnek.

58. sz. ajánlás	Az NFK Stratégiai Igazgatóságának Kommunikációs Főosztályának sajtófigyelési és elemzési gyakorlata A fentiekre figyelemmel a Hatóság javasolja az NFK Stratégiai Igazgatóság Kommunikációs Főosztálya részére, hogy szíveskedjen egy riportot készíteni a sajtófigyelés és -elemzés eredményeképpen azonosított gyanúk, kockázatok, megállapítások vonatkozásában, melyről tájékoztatja a Hatóságot. A riportnak szükséges kitérnie arra, hogy az észlelt gyanúk, kockázatok, megállapítások milyen struktúrában kerülnek továbbításra az illetékes szabálytalansági gyanúkezelő vagy helyszíni ellenőrzési szakterület részére. Továbbá az ismertető tartalmazzon egy tételes kimutatást arra vonatkozóan, hogy hány szabálytalansági eljárás, illetve helyszíni ellenőrzés indult a Kommunikációs Főosztály sajtófigyelése nyomán.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	Az NFK Stratégiai Igazgatóságának Kommunikációs Főosztálya (KF) SZMSZ-ben kijelölt funkcionális feladatai körében ellátja a sajtófigyelési és -elemzési feladatokat az NFK feladat- és hatáskörére tekintettel. A sajtófigyelés tematikája: kohéziós politika, európai uniós fejlesztési politika, további releváns európai uniós hírek. Az uniós források szabálytalan felhasználására utaló, azt valószínűsítő, illetve a források szabályszerű vagy hatékony felhasználását kritizáló médiatartalom-szolgáltató megjelenéseket a sajtófigyelésben való szerepeltetés mellett a KF külön megküldi az adott témában érintett releváns szervezeti egységeknek. Az irányító hatóságok mellett minden esetben tájékoztatást kap a Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatóság, ha bármilyen audit, OLAF vizsgálat is érintett, akkor a Fejlesztéspolitikai Ellenőrzési Főosztály, közbeszerzésekkel kapcsolatos esetekben a Közbeszerzési Felügyeletért Felelős Helyettes Államtitkárság is. A kért kimutatáshoz adatbázis nem áll rendelkezésre. A sajtóban megjelenő hírek megalapozottsága jelentős eltérést mutat, ennek okán ezeket az Irányító Hatóságok egyedileg vizsgálják. Szintén érdemes felhívni a figyelmet arra, hogy sok esetben a sajtóban megjelenő projektek esetén már korábban, a sajtómegjelenéstől függetlenül történhettek ellenőrzések és szabálytalansági eljárások. Mindezt figyelembe véve a kért kimutatás téves következtetések levonására lenne alkalmas. A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevételére iránt, és kiemelten fontosnak tartja az esetleges szabálytalanságok hatékony kivizsgálását, ugyanakkor úgy ítéli meg, hogy az Integritás Hatóság által ajánlott intézkedés nem lenne igazán hatékony eszköz a már meglévő egyedi vizsgálatok mellett.
-----------------	--	--	---

59. sz. ajánlás	Az Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszerhez való hozzáférés Tekintettel a Hatóság ellenőrzési és vizsgálati tevékenységére, a Hatóság javasolja, hogy a KPMG-hez hasonló hozzáférés kerüljön biztosításra számára az IIER vonatkozásában, az Eufetv.-ben meghatározott feladatainak hatékony, szakszerű és gyors ellátása érdekében.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A Közös Agrárpolitika pénzügyi alapjaiból finanszírozott agrártámogatási eljárások – Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszerben tárolt – támogatási adataihoz való hozzáférés szabályai törvényi szinten rögzítettek, amely szabályokat – a 2023–2027 programozási időszak vonatkozásában a Közös Agrárpolitikából és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások eljárási rendjéről szóló 2022. évi LXV. törvény, – a fenti pontban megjelölt programozási időszakot megelőző időszakok vonatkozásában a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény tartalmazza. Annak érdekében tehát, hogy az Integritás Hatóság a feladatai ellátáshoz az Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszerhez és az abban tárolt védett támogatási adatnak (támogatási titoknak) minősülő adatokhoz – közvetlen adatkapcsolaton keresztül – hozzáférjen, szükséges lenne a törvényi feltételeit megteremteni, amely szabályozás kialakítása során a jogalkotónak – többek között – figyelemmel kell lennie a szükségesség, arányosság és célhoz kötöttség elveinek érvényesülésére. A Kormány álláspontja szerint nincs az Integritás Hatóságnak jogi felhatalmazása arra, hogy a teljes Vidékfejlesztési Program (a továbbiakban: VP) és KAP ST támogatási adataihoz korlátlan hozzáférést kapjon. Készséggel állunk – mint ahogy eddig is – rendelkezésre bármilyen vizsgálathoz szükség adat rendelkezésre bocsátása során, de a teljes KAP támogatási adatrendszerhez való hozzáférést szükségtelennek és aránytalannak tekintjük az Integritás Hatóságnak Eufetv.-ben szereplő feladat- és hatáskörét tekintve. A Kormány elkötelezett aziránt, hogy az Integritás Hatóság számára biztosítsa a törvényi kereteknek megfelelően mindazokat az adatokat, amelyeket a vizsgálati és hatósági ellenőrzési lefolytatásához igényel, és hatékonyan segítse az esetleges szabálytalanságok Integritás Hatóság általi feltárását, ugyanakkor az Integritás Hatóság vonatkozó hozzáférési igényét a Kormány nem látja beleillőnek a fenti jogszabályi környezet szerinti hatásköri rendszerbe.
60. sz. ajánlás	A Vezetői Információs Rendszerhez való hozzáférés Tekintettel a Hatóság ellenőrzési és vizsgálati tevékenységére, a Hatóság javasolja, hogy az irányító hatóságok FAIR menedzsereihez hasonló hozzáférés kerüljön biztosításra számára a VIR tekintetében, az Eufetv.-ben meghatározott feladatainak hatékony, szakszerű és gyors ellátása érdekében.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	Az Integritás Hatóság számos aktív FAIR hozzáféréssel rendelkezik, az adatokhoz teljes mértékben hozzáfér. Az ajánlásban szereplő FAIR menedzseri hozzáférés ehhez a hozzáféréshez kapcsolódhat. A VIR-hez nem létezik FAIR menedzseri szerepkör vagy jogosultság. A fejlesztéspolitika által használt VIR rendszer egy vezetői döntéstámogató és analitikus elemző rendszerre épül (Microstrategy). Ebben az irányító hatóságok önállóan definiálnak riportokat, a programok menedzselése érdekében különböző struktúrában és különböző lekérdezési módszertanokkal, akár irányító hatóságokon belül is. Ehhez a VIR rendszer egy keretet biztosít, míg az adatok természetesen a FAIR egyes mezőin és funkcióin alapulnak. Az uniós és hazai adatszolgáltatási előírások alapján mind az ellenőrző szervek, mind a közvélemény, mind az uniós szolgálatok a riportok eredményét kapják meg, vagy ezen adatok alapján publikálunk a fejlesztéspolitikai honlapunkon is. A vizsgálatok lefolytatásához kapcsolódó FAIR adatokra vonatkozó lekérdezési igényeket minden esetben rendelkezésre bocsátjuk az erre kialakított rendszeren keresztül.

61.1. sz. ajánlás	A LEADER projektek nyilvánosságának biztosítása A HACS-ok által támogatásban részesített LEADER projektek transzparenciájának, láthatóságának megvalósítása érdekében a Hatóság javasolja, hogy a HACS kötelező jelleggel üzemeltessen honlapot az általa kezelt uniós források vonatkozásában, továbbá valamennyi támogatott gazdasági szereplőre vonatkozó releváns információt (projekteredményekről készített beszámolók) naprakészen tegyen közzé, megismerhetővé elektronikus felületén.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A LEADER Helyi Akciócsoportok támogatása című, KAP-RD57-25 kódszámú pályázati felhívás 3.3.III.21. alpontja az alábbiak szerint rendelkezik: „A HACS a HFS-ben foglalt kommunikációs terv alapján gondoskodik a HACS működési területén élők tájékoztatásáról, folyamatosan frissített naprakész információtartalommal saját honlapot működtet, amelyen közzéteszi az egyesület elérhetőségeit és a hatályos HFS-t.” A fentiek alapján a Helyi Akciócsoportoknak (a továbbiakban: HACS) a honlap működtetése kötelező, de nem került előírásra a támogatott projektek, illetve műveletek közzététele, tekintettel arra, hogy a www.palyazat.gov.hu és a www.kap.gov.hu honlapokon elérhetőek azok. Az előbbi honlapon a „VP-19.2.1-17 Helyi Fejlesztési Stratégiák megvalósítása”, míg utóbbin a „LEADER helyi felhívások” között találhatóak a támogatottak a kötelező adattartalommal együtt. <u>Intézkedés:</u> az Irányító Hatóság továbbra is eleget tesz a helyi felhívások keretében támogatott műveletek közzétételi kötelezettségének, és a HACS-oknak tájékoztató levelet küld 2026 augusztusa folyamán a tárgyban, hogy szabad elhatározásán alapuló közzététel esetén a CPR vonatkozó rendelkezései alapján milyen adattartalom minősül közérdekből nyilvános adatnak, mely közzétehető a HACS-ok honlapján.
61.2. sz. ajánlás	A LEADER projektek nyilvánosságának biztosítása A Hatóság javasolja, hogy a palyazat.gov.hu és a kap.gov.hu oldalak – programozási időszaktól függetlenül – is tartalmazzák a LEADER projektek tekintetében azokat az információkat és tájékoztatásokat, melyek a többi vidékfejlesztési projekt nyilvánosság biztosítása körében megvalósulnak.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A LEADER Helyi Akciócsoportok támogatása című, KAP-RD57-25 kódszámú pályázati felhívás 3.3.III.21. alpontja az alábbiak szerint rendelkezik: „A HACS a HFS-ben foglalt kommunikációs terv alapján gondoskodik a HACS működési területén élők tájékoztatásáról, folyamatosan frissített naprakész információtartalommal saját honlapot működtet, amelyen közzéteszi az egyesület elérhetőségeit és a hatályos HFS-t.” A fentiek alapján a Helyi Akciócsoportoknak (a továbbiakban: HACS) a honlap működtetése kötelező, de nem került előírásra a támogatott projektek, illetve műveletek közzététele, tekintettel arra, hogy a www.palyazat.gov.hu és a www.kap.gov.hu honlapokon elérhetőek azok. Az előbbi honlapon a „VP-19.2.1-17 Helyi Fejlesztési Stratégiák megvalósítása”, míg utóbbin a „LEADER helyi felhívások” között találhatóak a támogatottak a kötelező adattartalommal együtt. Az ajánlás szerinti adattartalom tehát elérhető mind a palyazat.gov.hu mind a kap.gov.hu weboldalon. <u>Intézkedés:</u> a HACS-oknak tájékoztató levelet küld a Nemzeti Irányító Hatóság a honlapjaikon szereplő műveletek adattartalmára vonatkozóan 2026 augusztusa folyamán. A HACS-oknak tervezett levél választ ad a HACS-ok részére a saját honlapjuk üzemeltetésére, a támogatott projektkeresőt mindkét program vonatkozásában az Irányító Hatóság kezeli.

62. sz. ajánlás	A vidékfejlesztési felhívások kialakításának felülvizsgálata A Hatóság javasolja, hogy a jövőben olyan vidékfejlesztési felhívások kerüljenek kialakításra, az Európai Bizottság által elfogadott programdokumentumok mentén, melyek valóban és ténylegesen a vidék fejlesztését célozzák, a társadalmi igényekre reagálnak, szükségesek és hatékonyak, valamint megfelelő feltételrendszerrel és követelményekkel rendelkeznek. A gazdaságilag és pénzügyileg alkalmas, magas szakmai színvonalú projektek kidolgozását, a támogatásra érdemes projektötletek megvalósítását javasolt ösztönözni, ezért a Hatóság javasolja a jogosultsági kritériumok és a tartalmi értékelés feltételeinek szempontrendszerét ennek mentén átalakítani.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A pályázati felhívások kialakításakor a szakmai szervezetekkel egyeztetés történik és fog történni a jövőben is. <u>Intézkedés:</u> A javaslatokat a Kormány figyelembe fogja venni a jövőben a vidékfejlesztési felhívások kidolgozása során. A jogosultsági kritériumok és a tartalmi értékelés feltételei szempontrendszerének – az ajánlásban kifejtettek szerinti – átalakítását a Kormány megfontolja.
-----------------	---	---	--

63. sz. ajánlás	A forrásgazdálkodási döntések átláthatósága A Hatóság javasolja, hogy a VP Irányító Hatóság alakítson ki egy eljárásrendet, benne egy szempontrendszerrel és egy, a döntéshez kapcsolódó – a Forrásgazdálkodási Főosztály feljegyzésével párhuzamosan készített – dokumentummintával, amelyből a jövőben látható és ellenőrizhető a döntés részletes indoka arra vonatkozóan, hogy egy adott projekt finanszírozása miből (VP TOP-UP/társfinanszírozás és annak aránya) tevődik össze.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A VP EU-s társfinanszírozással megvalósult időszaka 2025. december 31. napján lezárult, ezért VP kifizetéshez EMVA forrás felhasználása 2026-tól nem lehetséges. A 2026. évben a VP kapcsán új kötelezettség nem vállalható, és már kizárólag TOP UP forrásból van lehetőség a le nem zárult támogatási kérelmek esetén a kifizetésre. Erre tekintettel a VP esetén eljárásrend kidolgozása már nem releváns. A Közös Agrárpolitika Stratégiai Terv (KAP ST) esetén az EMVA társfinanszírozásból és a TOP UP forrásból történő kötelezettségvállalás tekintetében a Nemzeti Irányító Hatóság (a továbbiakban: IH) Forrásgazdálkodási Főosztálya az alábbiak mentén jár el: – Uniós elvárás és az IH célja is az, hogy először EMVA források kerüljenek felhasználásra, tekintettel arra, hogy a Bizottság felé azzal kell elszámolni, és az abszorpciós célok is így teljesíthetőek a legkorábban. – A fenti cél úgy érhető el, ha az egyes felhívások tekintetében az EMVA források terhére történik a kötelezettségvállalás addig, ameddig a beavatkozások kapcsán meghirdetett felhívások esetén azok rendelkezésre állnak, és az EMVA források kimerülését követően kerül sor a TOP UP források terhére történő kötelezettségvállalásra. – Az egyes beavatkozások vonatkozásában eltérő az EMVA és TOP UP források aránya, van olyan beavatkozás, amelynek 100%-ban EMVA a forrása, illetve olyan is, ahol a forrás 97% TOP UP, ezért a kötelezettségvállalásnál ennek megfelelően van lehetőség a forrás allokálására. – Az IIER1 esetén a Forrásgazdálkodási Főosztály számára nem volt lehetőség a kötelezettségvállalást megelőzően az egyes kérelmek forrásának (EMVA vagy TOP UP) meghatározására, illetve a pénzügyi ellenjegyzés megtételére, ezért papíron alapon az IH vezető részére készített feljegyzésben került meghatározásra a kötelezettségvállalásnál felhasznált forrás típusa és annak rendelkezésre állását igazoló pénzügyi ellenjegyzés, az IIER2-ben ezzel kapcsolatban fejlesztés történt, így a döntés-előkészítés során a legtöbb felhívás esetén már van lehetőség a kérelmek forrásának kiválasztására. – Az IIER2 technikai lehetőségei alapján egy kérelem vegyes (EMVA és TOP UP forrás vegyesen) finanszírozása nem megoldható, ezért egy kérelemhez csak egy forrás rendelhető a döntés-előkészítés során. – Természetesen a kötelezettségvállalás és a tényleges kifizetés között lehet különbség a felhasznált forrás tekintetében (pl. lemorzsolódások, forrásváltozások miatt). Ha az EMVA forrásból támogatott kérelem nem valósul meg, ezért a forrása felszabadul, akkor elsősorban a felhíváson belül más kérelemre lehet felhasználni a felszabadult forrást. Az is előfordulhat, hogy egy EMVA forrásból lekötött kérelem évekkal később TOP UP forrásból kerül kifizetésre, ha időközben a beavatkozáson az EMVA forrás kimerül, vagy EMVA túlfizetés történik, tehát a támogatási kérelem forrása a kötelezettségvállalást követően, utólag is módosulhat. A KAP ST-ből eddig közel 119 ezer kérelem került támogatásra, és hátralévő időszakában is várható több tízezer kérelem, amely kapcsán kötelezettségvállalásra lesz szükség. A Forrásgazdálkodási Főosztály a mindenkori forráshelyzet alapján végzi a kötelezettségvállalással kapcsolatos feladatait, ezért arra, hogy a leírt általánosan érvényes elveken túl az egyes kérelmek vonatkozásában részletes indoklást adjon arról, hogy az adott kérelem miért EMVA vagy TOP UP forrásból került finanszírozásra, nincs lehetőség.
-----------------	---	---	--

64.1. sz. ajánlás	A közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvény szabályainak gyakorlati átültetése A Hatóság javasolja a Knyt. hivatkozott szabályainak érvényesülése érdekében a KAP forrásainak szabályos végrehajtásáért felelős Nemzeti Irányító Hatóság által olyan kontrollmechanizmus bevezetését, amellyel az alaptényállásban megjelölt összeférhetlenségi helyzetek kiszűrhetőek, illetve megelőzhetőek.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevétele iránt, és természetesen kiemelt fontosságú kérdésnek tekinti az összeférhetlenségi helyzetek megelőzésével és kezelésével összefüggő joggyakorlat fejlesztését. A Kormány álláspontja szerint ugyanakkor az összeférhetlenségi helyzetek kiszűrése, kezelése az uniós elvárásoknak megfelelően teljeskörűen szabályozásra került. A Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 601/2022. (XII. 28.) Korm. rend.] 5. §-a rendelkezik a KAP támogatásokkal kapcsolatos összeférhetlenségi szabályokról. A 601/2022. (XII. 28.) Korm. rend. 5. § (3a) bekezdése szerinti általános összeférhetlenségi nyilatkozatot és – az iránymutatás az összeférhetlenségek költségvetési rendelet szerinti elkerüléséről és kezeléséről szóló bizottsági közlemény (2021/C 121/01) 6.3. pontja szerinti adatokat is tartalmazó – érdekeltségi nyilatkozatot, majd az érdemi eljárási cselekménye megkezdését megelőzően az egyedileg vizsgált kérelemre vonatkozóan összeférhetlenségi nyilatkozatot tesz a HACs. A 2025. május 27. napján megjelent a KAP Nemzeti Irányító Hatóság 53/2025. számú közleménye alapján a KAP-RD57-24 kódszámú, LEADER Helyi Akciócsoportok támogatása című felhívás 14. fejezete kiegészítésre került az ÚTMUTATÓ Összeférhetlenségi és érdekeltségi nyilatkozattételi kötelezettség teljesítéséhez című 4. melléklettel (a továbbiakban: Útmutató). Az IH a Belső Ellenőrzési és Integritási Igazgatósággal egyeztetve dolgozta ki az Útmutatót kifejezetten a HACs-okat érintő összeférhetlenségi helyzetek kezelésére. Ahogy azt az Útmutató is kifejti: „Jelen útmutató célja, hogy a Helyi Akciócsoport (a továbbiakban: HACs) működése során felmerülő összeférhetlenségi helyzetek kezeléséhez, valamint összeférhetlenségi és érdekeltségi nyilatkozattételi kötelezettségek teljesítéséhez támogatást nyújtson. A KAP-RD57-24 kódszámú, LEADER Helyi Akciócsoportok támogatása című felhívás (a továbbiakban: Felhívás) 3.3. III. 16. pontjának megfelelően a HACs a Helyi Bíráló Bizottságban (a továbbiakban: HBB) és a munkaszervezetben és a HACs elnökség vonatkozásában is egyaránt biztosítja az előkészítésben és a döntésben az összeférhetlenségi szabályok betartását.” Az Útmutató X. fejezetében kerültek szabályozásra a BEII által vizsgált összeférhetlenségi és érdekeltségi nyilatkozatok esetén alkalmazandó szabályok: „Amennyiben a BEII jogszabályban meghatározott feladatainak ellátása során, az összeférhetlenségi, illetve érdekeltségi nyilatkozat ellenőrzésekor – többek között a rendszeresen, mintavételes eljárással, nyilvántartások, valamint megkeresés útján megismerhető adatok alapján – megállapítja, hogy egy adott kérelemmel kapcsolatban a nyilatkozattételre köteles személy vonatkozásában összeférhetlenséget és/vagy érdekeltséget mutat, erről értesíti az IH-t, aki ennek megfelelően megteszi a 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet 5. § (4)–(5) bekezdésében meghatározott intézkedéseket és erről az IH – a döntéshozatalt követő 15 napon belül – értesíti – elsősorban elektronikus levél formájában – a BEII-t.” Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott további intézkedést a Kormány nem látja szükségesnek.
--------------------------	--	--	---

64.2. sz. ajánlás	A Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetéről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet kiegészítése A Kormány részéről javasolt ezen összeférhetetlenségi helyzeteket a Közös Agrárpolitika és a nemzeti költségvetésből biztosított agrártámogatások végrehajtásának szervezetéről és intézményeiről szóló 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendeletben legalább kereshivatkozás szintjén átvezetni.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A 64.1. számú ajánlásra adott válaszban kifejtettek alapján megállapítható, hogy az összeférhetlenségi helyzetek kiszűrése, kezelése az uniós elvárásoknak megfelelően teljeskörűen szabályozásra került, így nem tartja indokoltnak a Kormány a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságáról szóló 2007. évi CLXXXI. törvényben rögzített összeférhetlenségi szabályokat még kereshivatkozás szintjén sem átvezetni a 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendeletben.
65. sz. ajánlás	A 2021/C 121/01 Bizottsági Közlemény kockázati mutatóinak hazai rendeletekbe való beépítése A Hatóság – a 2023. éves elemző integritásjelentésében tett javaslatára hivatkozással – továbbra is fenntartja annak szükségességét, hogy a 272/2014. (XI. 5.) Korm. rendelet, a 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet, a 373/2022. (IX. 30.) Korm. rendelet, valamint a 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet szövegébe beépítésre kerüljenek a függetlenség érvényesülése érdekében a Bizottsági Közlemény 58 (2021/C 121/01) 6.4. pontjában szereplő kockázati mutatók.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A Kormány elkötelezett az Integritás Hatóság ajánlásainak minél szélesebb körű, gondos figyelembevételére iránt, és természetesen kiemelt fontosságú kérdésnek tekinti az összeférhetlenségi helyzetek megelőzésével és kezelésével összefüggő joggyakorlat fejlesztését. A Kormány álláspontja szerint a Bizottsági közleményben szereplő szempontok a fejlesztéspolitikai rendeletek összeférhetlenségi szabályai, az alkalmazandó eseti összeférhetlenségi nyilatkozat, valamint a BEII tevékenysége által biztosítottak, ezért jogszabályba foglalásuk nem szükséges. A fejlesztéspolitikai intézményrendszer továbbá a függetlenség érvényesülését kiemelten fontosnak tartja, ezért a projekt teljes életútja során a szállítói függetlenséget és az összeférhetlenséget a fejlesztéspolitikai intézményrendszer munkatársai az adott szakaszban releváns módszerekkel és eszközökkel vizsgálják. A különböző eljárásrendi folyamatok során alkalmazott előírások és eszközök: 1. Felhívások meghirdetése: A felhívás sablon a következő, kötelezően megjelentendő szöveget szerepelteti a „7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?” c. fejezetben: „A támogatást igénylő / kedvezményezett és az ajánlattevők függetlenségét biztosító szabályok: A Korm. rendelet szabályozását részletező Elszámolási Útmutató értelmében a nem közbeszerzés köteles beszerzések esetében figyeljen a következő, a támogatást igénylő / kedvezményezett és az ajánlattevők függetlenségét biztosító szabályokra: Nem független az az ajánlattevő, a) amelyben a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy ezek tulajdonosa – irányító vagy felügyeleti szerve –, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, továbbá ezen személy hozzátartozója az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési; b) amelynek tulajdonosa – irányító vagy felügyeleti szerve –, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, a támogatást igénylő / kedvezményezett szervezetében vagy ugyanazon beszerzés vonatkozásában másik ajánlattevő szervezetében az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési; vagy

			c) ha a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában tagnak, partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül. A támogatást igénylő / kedvezményezett és az ajánlattevők függetlensége vonatkozásában hozzátartozónak minősül a 2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Ptk.) 8:1. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja értelmében a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa. A Kedvezményezett köteles a függetlenség követelményének a támogatási jogviszony teljes időtartama alatt megfelelni.” 2. Döntés-előkészítés Amennyiben a támogatási kérelem keretében piacfelmérést kell végeznie a támogatást igénylőnek, akkor annak keretében meg kell adni az áru - szolgáltatásvásárlás esetén a beszállítót. Az IH a támogatási kérelem ellenőrzése során az OPTEN és Arachne+ adatbázisok segítségével vizsgálja a szállítók függetlenségét. 3. Kifizetési kérelem ellenőrzése a) Releváns szabályozási előírások: Elszámolási Útmutató I. fejezet 2.3.2.4. és 2.3.2.8., 2.3.2.8a. pontjai, III. fejezet 5. 5. pont b) EUPR kifizetési kérelem ellenőrzési lista c) EUPR Csalásmegelőzés funkció d) ARACHNE+ Ezen felül a 601/2022. (XII. 28.) Korm. rendelet módosítása folyamatban van az ARACHNE+ kockázatelemző rendszer alkalmazásának hatékonyabbá tétele érdekében.
66. sz. ajánlás	A szállítói függetlenség vizsgálatának bővítése A Hatóság javasolja, hogy a szállítói függetlenség vizsgálatát ne kizárólag a valós piaci érték meghatározásának szempontjából, hanem a verseny tisztaságának és a projektben részt vevő gazdasági szereplők tisztességtelen magatartásának visszaszorítása érdekében is végezze el az adott irányító hatóság, tekintettel arra, hogy olyan építési beruházások, ahol a költségvetés az ÉNGY-ben szereplő tételeknek megfeleltethetően kerülnek kidolgozásra, számos visszaélésre ad lehetőséget.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A szállítói függetlenség vizsgálata a kifizetési kérelem ellenőrzése során alapvető elvárás, és nem kizárólag a piaci ár megállapításához kapcsolódik. (Lásd Elszámolási Útmutató I. fejezet 2.3.2.4. és 2.3.2.8., 2.3.2.8a. pontjai, III. fejezet 5. 5. pont) A finanszírozási folyamatokban – előlegigénylés, kifizetési kérelem ellenőrzése – kötelezően alkalmazni kell az ARACHNE+ kockázatelemző eszközt. Azaz a kedvezményezett, illetve a szállító hátterét, kapcsolati hálóját minden esetben vizsgálja az intézményrendszeri munkatárs. (Lásd ARACHNE központ útmutató.) Ha az ellenőrizendő mutatók riasztást jeleznek, a munkatársnak részletesen dokumentálnia kell a riasztás kivizsgálását. Ha a riasztás valós, az érintett bizonylat akár el is utasítható. Fentiekre tekintettel az Integritás Hatóság által ajánlott további intézkedést a Kormány nem látja szükségesnek.

67. sz. ajánlás	Az irányító hatóságok együttműködésének kezdeményezése a szabálytalansági eljárások kezelése tekintetében A Hatóság javasolja, hogy az irányító hatóságok a szabálytalansági eljárások kezelése tekintetében kezdeményezzenek együttműködést, melynek keretében a szabálytalansági eljárások elintézése vonatkozásában lefektetésre kerülnek az egységesítés és transzparencia irányába ható alapvetések. Ennek keretében a Hatóság javasolja, hogy az EUPR-ben, illetve EUPR-en kívüli adminisztráció (szabálytalansági esetek minősítése, megsértett jogszabályi rendelkezések releváns módon és helyen történő hivatkozása, szabálytalansággal érintett vállalkozások rögzítése és szabálytalansági minősítéssel való összekapcsolása) is kerüljön összehangolásra a későbbi prevenciók célok kiszorgálása érdekében.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	A fejlesztéspolitikai tárgyú jogszabályok meghatározzák, hogy milyen szankciókat lehet alkalmazni a szabálytalansági eljárások eredményeként, hangsúlyozva a szabálytalansággal arányos jogkövetkezmény megállapítását. Az ügyek tényállása sok esetben összetett, emiatt nem lehetséges egy egységes szempontrendszer mentén minősíteni az eseteket és meghozni a szabálytalansági döntéseket. Rendelkezésre áll jogesettár is, amelynek folyamatos bővítése segítheti az egységes joggyakorlatot. Emellett operatív programokon túlmutatóan a BELL rögzíti a kockázatosnak ítélt entitásokat az informatikai rendszerben, de minden IH-nak lehetősége van az általa kockázatosnak ítélt entitás rögzítésére. A kapcsolódó kockázati tényező alapján értékeli a rendszer az adott elszámloló bizonylatot kockázatosság szempontjából (kockázatalapú számlaellenőrzés).
68.1. sz. ajánlás	Az Európai Unió Programok Rendszere funkcióinak bővítése A Hatóság javasolja, hogy az EUPR-ben a „szállítói szerződések” oldalon külön adatmezőként paraméterezve kerüljön létrehozásra egy felület, amelyen a kedvezményezett a beszerzési, közbeszerzési eljárás dokumentációjának feltöltésével egyidejűleg külön rögzíti az összes ajánlattevő személy, szervezet nevét, adószámát és az ajánlati árat, megjelölve a nyertes ajánlattevőt. Több részre bontott közbeszerzési eljárás esetén részenként szükséges rögzíteni ezen adatokat. Az új funkciót a döntéshozói oldalon szűrési, keresési lehetőségekkel ellátva szükséges megjeleníteni. A Hatóság fontosnak tartja a rendszer alkalmasságát a kedvezményezett által történő adatrögzítést követő, automatikus azonnali vizsgálat elvégzésére, annak kimutatása érdekében, hogy az adott ajánlattevő vagy azok egy csoportja felmerült-e más projektek beszerzési eljárásai során. Javasolt lenne automatikusan vizsgálni, hogy a kiszűrt ajánlattevők érintettek voltak-e hasonló tényállással kapcsolatos szabálytalansági eljárásban.	A Kormány a javaslattal nem ért egyet.	A fejlesztéspolitikai intézményrendszer kiemelt figyelmet fordít az összeférhetetlenség és a függetlenség vizsgálatára, ezt a jogszabályok, eljárásrendek, útmutatók biztosítják. Mindemelett a fejlesztéspolitikai intézményrendszer számára az is fontos, hogy a programok és projektek végrehajtása során az adminisztratív terheket csökkentse. A javaslat ezzel szemben adminisztratív terhet ró a kedvezményezettekre, tekintettel arra, hogy a beszerzés dokumentációjának feltöltésén túl azokból valamennyi releváns adatot manuálisan is rögzíteni szükséges az EPTK felületen, továbbá a manuális rögzítés által a javaslat nagyban növeli a hibás rögzítések lehetőségét is. Ez utóbbira tekintettel, ha a feltöltött és a rögzített adatok között eltérés van, akkor az adminisztrációs terhet jelenthet az intézményrendszeri oldalon is a hiánypótlások, tisztázó kérdések számának várható növekedése miatt, amely az intézményrendszeri oldalon lassíthatja az ellenőrzési folyamatokat. Megjegyezzük, hogy ezen túlmenően a jelentésben kifejtettek nem adnak támpontot, hogy a javaslat alapján esetlegesen gyűjtött adatok alapján az ajánlattevői összefajtszásokra utaló mintázatok gyanúja esetén milyen eszköze, jogi lehetőségei vannak az intézményrendszernek, különösen a közbeszerzési értékhatárt el nem érő ügyek esetén. A javaslatban szereplő funkció kialakítása továbbfejlesztéssel valósítható meg, mely jelentős erőforrást igényel mind a fejlesztői, mind pedig az intézményrendszeri oldalon is.

68.2. sz. ajánlás	Az IIER különálló működése okán a Hatóság javasolja a Kormánynak, hogy teremtsen meg azon feltételeket, amelyek alapján a két rendszer ezen ajánlattevői adatbázis kapcsán összekötésre kerül.	A Kormány a javaslattal részben egyetért.	Az IH megkezdte annak vizsgálatát, hogy az EUPR és az IIER milyen, az ajánlattevői adatok kezelésére alkalmas közös adatbázis vagy adatkapcsolati megoldás révén kapcsolható össze, biztosítva ezzel a két rendszerben rendelkezésre álló információk hatékony felhasználását a kockázatelemzés és a csalásmegelőzés érdekében. <u>Intézkedés:</u> A vizsgálat kiterjed annak értékelésére is, hogy az Európai Bizottság által fejlesztett ARACHNE+ rendszer milyen módon képes támogatni a célkitűzés megvalósítását. Ennek keretében felmérésre kerül, hogy az ARACHNE+ által biztosított integrált kockázatelemzési funkcionális-e az EUPR és az IIER által kezelt ajánlattevői adatok egységes elemzésére, valamint az ismétlődő ajánlattevői körök és egyéb kockázati összefüggések automatikus azonosítására. A vizsgálat eredményei alapján kerül meghatározásra a legmegfelelőbb műszaki és szakmai megoldás a 68.2. sz. ajánlásban megfogalmazott célkitűzés teljesítésére.
-------------------	--	---	--